

51ste jaargang - nr 6 tweemaandelijks
november-december 2023

Kroniek van het Land van Waas

Woordje van de voorzitter

Belpaire : ijzerwinkel, stoven en schilderen in het
Waasland

Wat staet daer nu weer ?

Het levensverhaal van Clotilde Vertente (1895-1993)

Emigratie naar Canada, Overzicht van bronnen met
genealogische informatie

Familiekunde
Vlaanderen

Inhoud

Werkten mee aan dit nummer:	147
Woordje van de voorzitter	148
Zorro 2.0: Interessant om weten	149
Belpaire : ijzerwinkel, stoven en schilderen in het Waasland	151
Wat staet daer nu weer?.....	160
Het levensverhaal van Clotilde Vertente (1895-1993).....	164
Emigratie naar Canada, Overzicht van bronnen met genealogische informatie.....	172
CSY : Dè doorbraak voor onopgeloste moordzaken	176
Eeuwelingen uit het Land van Waas D'Eer - Heyvaert.....	181
Agenda - En nog veel meer	187
Publiceren in onze Kroniek.....	187

Klik op het paginanummer om rechtstreeks naar het artikel te springen.

Werkten mee aan dit nummer:

Pascal Janssens, Luc Chalmet, Luc Van Thienen, Rudi Carmeliet, Peter Marin, Sofie Claerhout en Rositta Van Havere.

Iedere auteur is volle copyright eigenaar van en verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar bijdrage.

U vindt al onze reeds verschenen kronieken op onze website onder:

<https://www.familiekunde-landvanwaas.be/publicaties/kronieken>

Woordje van de voorzitter

Luc Chalmet

Exact 5 jaar geleden, op 17 december 2018, werd te Sinaai de zelfstandige vereniging Familiekunde-Vlaanderen Regio Land van Waas vzw opgericht zowat een jaar nadat vriend en genealoog Jean-Pierre Vaneygen plots was overleden. Hij was de spilfiguur van de feitelijke vereniging en het duurde een jaar voor we alles weer op de rails konden krijgen. De overgang van feitelijke vereniging naar vzw was een noodzaak geworden om zelfstandig te kunnen ontwikkelen en juridisch correct te kunnen opereren.

De eerste jaren waren heftig want zowat alles moest vanuit het bijna niets opnieuw worden opgebouwd, en we wisten dikwijls niet of we deze vereniging terug nieuw leven konden inblazen. Geholpen door een daadkrachtig en enthousiast bestuur zijn we als een fenix herrezen en kregen we vleugels:

- De online pro-gen publicatie database die in 2017 werd gelanceerd kreeg in 2020 een nieuwe dimensie dankzij de online sql zorro® database. Een upgrade naar 2.0 in 2022 maakte het allemaal nog zoveel rijker en mooier. De abonnementsformule is die hele tijd onveranderd gebleven en neen, dit is geen aanloop naar hogere abonnementsgelden! Met de huidige abonnementsstarieven kunnen we als vereniging overleven en veel van onze diensten gratis aanbieden (contactavonden, voordrachten, deze kroniek). Corona heeft ons niet afgeremd al hebben we te lang elkaar te weinig kunnen ontmoeten in die periode.
- Stap voor stap groeiden de contactavonden uit tot bijeenkomsten met bespreking van genealogische knopen, leren werken met zorro®, en uitstekende voordrachten.
- Onze Kroniek van het Land van Waas is geëvolueerd naar een volwaardig kwalitatief digitaal tijdschrift dat met grote frequentie (6x per jaar) blijft verschijnen, en dat geapprecieerd wordt door onze talrijke lezers.
- En achter de schermen wordt nog steeds heel intens gewerkt aan het uitwerken, verbeteren, automatiseren en professionaliseren van onze processen zodat we minder last hebben van administratieve rompslomp en onverwachte ICT-problemen.
- Ook aan onze relaties (bv. met de koepelvereniging, met archiefinstellingen, oudheidkundige en heemkundige kringen en FamilySearch) wordt voortdurend bijgetimmerd.

Maar de belangrijkste factor in het succes van deze vijf jaar zijn de vrijwilligers. Als vereniging mogen wij erg blij en fier zijn op een fantastische groep toegewijde genealogen-vrijwilligers die indexereren, helpen waar het kan, besturen en onbaatzuchtig veel van hun vrije tijd schenken aan een betere werking en dienstverlening van deze genealogische vereniging.

Griet (Van Houwe) en ikzelf hebben besloten om onze vijfjarige bestuurstermijn niet te vernieuwen. Een vernieuwde ploeg werd in het voorbije jaar stap voor stap opgebouwd en wij zijn er erg enthousiast over dat zij de fakkel met nog meer succes gaan overnemen.

Wij wensen jullie allen een heerlijk eindejaar in gezelligheid met familie en vrienden en we hopen dat 2024 een jaar zal worden met veel meer vrede en rechtvaardigheid in deze harde wereld.

Luc Chalmet, voorzitter

Griet Van Houwe, ondervoorzitter

17 december 2023

Zorro 2.0: Interessant om weten

IT-Werkgroep

Aan onze abonnees wordt aangeraden om heel regelmatig de indexeringsgrafieken op de Zorro-homepage te consulteren om permanent op de hoogte te blijven van de nieuwste indexeringen.

Sinds de vorige semestriële update zijn er weer honderden akten ingevoerd en toegankelijk gemaakt door de verschillende vrijwilligers-indexeerdere voor der registers GEB-HUW-OVL zowel voor PR as BS. Ook de BID/RB-afbeeldingen werden aangevuld.

Op de Zorro-homepagina klik je daarvoor in het middenvak op de link naar het gewenste register.

Recente aanvullingen van onze databases

Bekijk hier de beschikbare geïndexeerde data per decennium in een blokjesgrafiek:

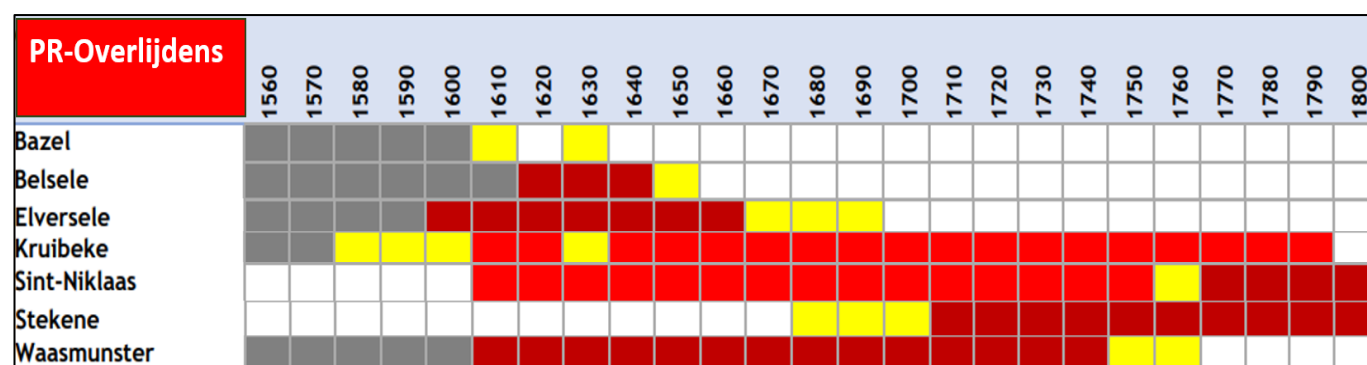
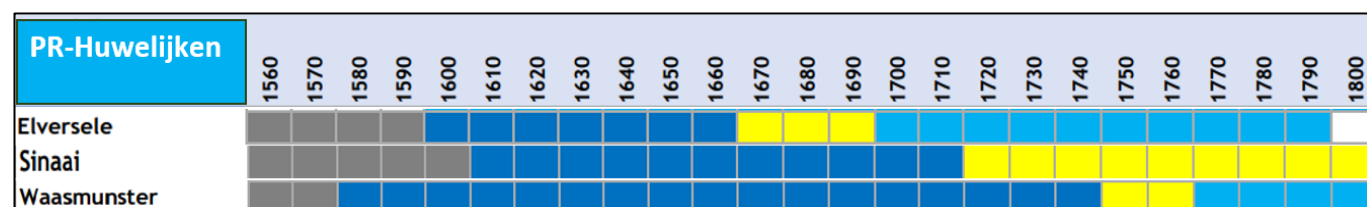
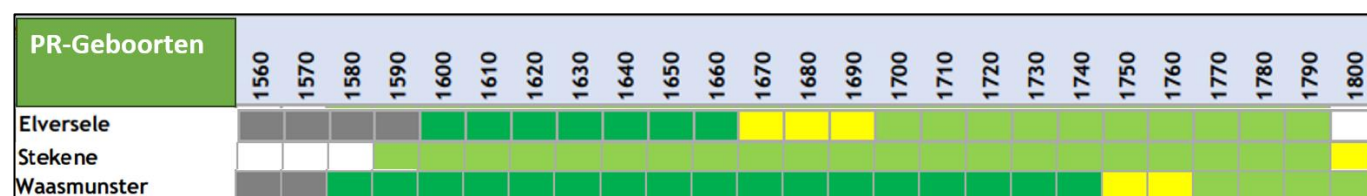
Geboorten PR	Huwelijken PR	Overlijden PR
Geboorten BS	Huwelijken BS	Overlijden BS

Parochieregisters

Hierbij de selectie van de aangevulde parochies.

Indexeerdere: Walter Dierickx en Lily-Anne Rollier (Stekene), Stephan Michiels (Sinaai), Griet van Houwe (Sint-Niklaas), Pascal Janssens (Elversele, Waasmunster), Luc Van Thienen (Bazel, Belsele, Kruibeke)

Als eerste zijn de Huwelijken uit de parochieregisters van Sinaai nu volledig geïndexeerd met alle gegevens, dus ook de getuigen en de linken naar Familysearch-beelden. Stephan Michiels werkte de 18de eeuw verder af, van 1749 tot 1804.

Burgerlijke stand

Voor de reeds goed uitgebouwde Burgerlijke Stand, wordt nu de focus gelegd op de vrijgegeven periodes na 1910. Dit kan natuurlijk maar voorzover die jaren al digitaal beschikbaar zijn.

Indexeerders: Stefaan Pauwels en Etienne Huyghe (Bazel, Rupelmonde), Jean-Marie Steenssens (Meerdonk, Rupelmonde), Marleen Geldof en Willy Van Brande (Sint-Niklaas), Eric Saman (Temse), Rositta Van Havere (Beveren, Kallo), Pascal Janssens (Steendorp, Waasmunster)

BS-Geboorten	1790	1800	1810	1820	1830	1840	1850	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970
Beveren-Waas																			
Kallo																			
Meerdonk																			
Sint-Niklaas																			

BS-Huwelijken	1790	1800	1810	1820	1830	1840	1850	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970
Steendorp																			

BS-Overlijdens	1790	1800	1810	1820	1830	1840	1850	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970
Bazel																			
Rupelmonde																			
Sint-Niklaas																			

Zorro-Homepagina

Volg ook regelmatig de berichten in de linkerbovenhoek van onze Zorro-homepagina.

Hot News

11-09-2023: We hebben de dubbels uit de database bidprentjes en rouwbrieven verwijderd.

Op 22 juli 2023 werd de tweede gegevensupdate voor 2023 opgeladen in de Pro-Gen-publicatie.

We hebben besloten om de 'te verwachten' aanvullingen die in ons bezit zijn onmiddellijk beschikbaar te stellen in zorro®.

Ander nieuws

Op onze verenigingswebsite staat nog nieuws over onze activiteiten dat jou kan interesseren. Vergeet ook dat niet te lezen.

[Open onze verenigingswebsite in een nieuw scherm.](#)

Belpaire : ijzerwinkel, stoven en schilderen in het Waasland

Luc Chalmet en Rudi Carmeliet

Stoven Belpaire^{1 2}

De strenge winters van vroeger lijken wel helemaal verdwenen. En als het dan nog eens vriest en sneeuwt, dan komen wij thuis, waar het bijna overal even warm is, en na enkele ogenblikken is de kou vergeten. Twee generaties geleden was dat anders. Je ging te voet door de sneeuw, je schoenen werden nat, en na een tijdje waren je voeten verkleumd! Dan was er niets heerlijker dan thuiskomen, schoenen uitgooien, en je voeten tegen de zijkant van de kolenkachel duwen, of –voor wie nog een Leuvense stoof had- ze gewoon in de oven steken. Terwijl je voeten tintelend de warmte opnamen zat je te kijken naar de gelakte of verchromde letters op de kachel: Nestor Martin, Godin, Efel, Ciney... allemaal Belgische merknamen, meestal afkomstig uit de Waalse gieterijen. Maar ook de Westerbuurt Sint-Niklaas heeft jarenlang een kachelfabriek gehad: Belpaire.

Arthur Belpaire (1849-1909)³ had in Roeselare een winkel in 'ijzer en ijzerwaren'. Zijn zoon **Alfred Belpaire**⁴, en later zijn kleinzoon **Frans Belpaire**⁵, baatten deze zaak verder uit aan het roeselaarse stationsplein.

Arthur Belpaire bij buste van zijn vader Felix-Hyppolyte

Josepha De Decker (1873 – 1947)   Joseph Belpaire (1875 – 1920)   Arthur Belpaire (1903 – 1977)   Etienne Belpaire (1904 – 1983)

Jacques Belpaire (1906 – 1960)   André Belpaire (1906 – 1965)   Marie-Antoinette Belpaire (1901 – 1935)

Ijzerwinkel in de Kasteelstraat

De oudste zoon van Arthur, **Joseph Belpaire**⁶ (1875-1920) huwt met Josepha De Decker uit Sint-Niklaas. Het jonge gezin vestigt zich in de Kasteelstraat nr. 12, waar Josepha blijft wonen tot haar dood in 1947. Joseph start een zaak in 'ijzer en ijzerwaren, gereedschappen voor alle ambachten', net als zijn vader in Roeselare. Hij brengt zijn firma onder in het handelshuis Nobels-Peelman, Plezantstraat 34-36. De overname van dit eigendom komt hem goed uit: er is een uitgang naar de Kasteelstraat, recht tegenover zijn woning. Het handelshuis aan de Plezantstraat is momenteel

¹ Westerbuurt: <https://www.westerbuurt.be/wist-je-dat/belpaire-de-kachelfabriek-van-de-westerbuurt> 8 maart 2018

² Westerbuurt: <https://www.westerbuurt.be/wist-je-dat/belpaire-de-kachelfabriek-van-de-westerbuurt-2> 12 juli 2019

³ Arthur Belpaire: referentie 7.14 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

⁴ Alfred Belpaire: referentie 7.14.3 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

⁵ Frans Belpaire: referentie 7.14.3.2 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

⁶ Joseph Belpaire: referentie 7.14.1 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

verdwenen, maar zowel het huidige gebouw als de afbeelding op het briefhoofd van de firma 'J. Belpaire - De Decker' geven een idee van de omvang ervan.

Joseph Belpaire wordt slechts 44 jaar oud; hij overlijdt in 1920. Zijn zoon **Etienne Belpaire**⁷ volgt de humaniora in het College te Sint-Niklaas, tot 1922, en gaat dan filosofie studeren in Namen. Hij wil witte pater worden. Zijn moeder Josepha heeft het echter moeilijk om de fabriek alleen te besturen en zij kan Etienne overtuigen om in de zaak te komen werken. Dat doet hij in 1923. Hij trouwt met Elisabeth Rubbens uit Lokeren en gaat in de Aerschotstraat op nummer 46 wonen. In 1935 koopt hij een villa en verhuist hij naar de Bellestraat.

In 1928 komt zijn jongere broer **André Belpaire**⁸ mee in de zaak, maar die samenwerking is van korte duur. André Belpaire sticht al gauw zijn eigen zaak aan de Spoorweglaan. Oorspronkelijk is hij bedrijvig in elektrische motoren, maar later begint hij een aluminiumgieterij. Ook hier wordt de traditie van metaalverwerking in stand gehouden.

Een jaar later, in 1929, komt de jongste broer, **Jacques Belpaire**⁹, in het bedrijf. Meer en meer leggen de twee broers nu de klemtoon op het ontwerp en de productie van eigen modellen. De gietijzeren stukken betrekken zij wel uit de grote gieterijen van Wallonië, maar in de eigen fabriek wordt verchromd en geëmailleerd, effen of met decoratieve elementen. Het pronkstuk van de firma is hun Leuvense stoof. Een grote enthousiaste ploeg 'handelsreizigers' gingen over het hele land cliënteel bezoeken en dat droeg bij tot het succes.

Leuvense Stoof Belpaire

In 1953 richten de broers een nieuwe PVBA op: "**E. & J. Belpaire**", en een paar jaar later verlaten zij het fabriekspand om zich in Waasmunster te vestigen (wijk Heiken). Jacques Belpaire hield zich vooral met de verkoop bezig maar aardt niet zo goed in het bedrijfsleven. Hij wil zich veel liever toeleggen op zijn passie: schilderen (zie verder) en meer en meer zal Etienne Belpaire de spilfiguur worden van het bedrijf.

In 1953 richten de broers een nieuwe PVBA op: "**E. & J. Belpaire**", en een paar jaar later verlaten zij het fabriekspand om zich in Waasmunster te vestigen (wijk Heiken). Jacques Belpaire hield zich vooral met de verkoop bezig maar aardt niet zo goed in het bedrijfsleven. Hij wil zich veel liever toeleggen op zijn passie: schilderen (zie verder) en meer en meer zal Etienne Belpaire de spilfiguur worden van het bedrijf.

De oude kolenkachels worden minder gevraagd (hoewel de 'continu' nog wel een paar decennia stand houdt) en de zaakvoerders beginnen met de verkoop van gasfornuizen. Ze importeren die uit Italië (Indesit, en later Zanussi) en verkopen ze onder hun eigen label 'Belpaire'. De facto wordt Etienne de enige grote baas als Jacques Belpaire in 1960 overlijdt te Belsele. In de vroege jaren zestig levert de firma ook koelkasten, wasmachines en vaatwasmachines af. Tien jaar later beseft Etienne dat hij met het bedrijf niet meer verder kan. Twee grote klanten zijn failliet gegaan en hebben bij Belpaire een grote schuld nagelaten. Tot overmaat van ramp willen de Italiaanse leveranciers niet meer onder licentie leveren en brengen zij hun toestellen zelf op de Belgische markt. Op 28 februari 1971 krijgen de werknemers

Montage van een kachel Belpaire

Montagehal Belpaire in Waasmunster

⁷ Etienne Belpaire: referentie 7.14.1.3 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

⁸ André Belpaire: referentie 7.14.1.4 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

⁹ Jacques Belpaire: referentie 7.14.1.5 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

hun ontslag. De vennootschap wordt nog enkele jaren in stand gehouden om de gebouwen te beheren, maar in 1979 wordt zij definitief ontbonden. Zo eindigt de geschiedenis van een gekend Belgisch merk met wortels in onze buurt.

Een ooggetuige vertelt.

Over de fabriek vertelt André Wauman. Hij werd geboren in 1933 en ging naar school in de oefenschool, een afdeling van de Bisschoppelijke Normaalschool in de Kasteelstraat. Hij liep dus dagelijks voorbij de fabriek van Belpaire, waar nu de firma Sonitron gevestigd is. “De grote houten poort stond dikwijls open en de jongens in de straat gluurden wel eens naar binnen. In het typische fabrieksgebouw lag geen vloer; alles stond op aangestampte aarde. Op dinsdag of woensdag werden de platen geperst voor de Leuvense stoven. Die pers werkte op oliedruk en haar kracht werd heel hoog geschat, maar nooit exact berekend. Telkens wij bij de poort kwamen spiedden wij naar binnen. Zagen wij de pers omhoog gaan, dan konden wij met een gerust gemoed voorbij lopen. Ging zij echter net omlaag, dan sprongen wij omhoog om de schok niet te voelen die de neerslaande pers veroorzaakte.”

André wist ook te vertellen dat Belpaire wereldfaam had verworven met het verchromen. “Dat gebeurde nooit op ijzer - want dat gaf geen goede hechting - maar altijd op koper of brons.”

Werken in de (vroeg) twintigste eeuw

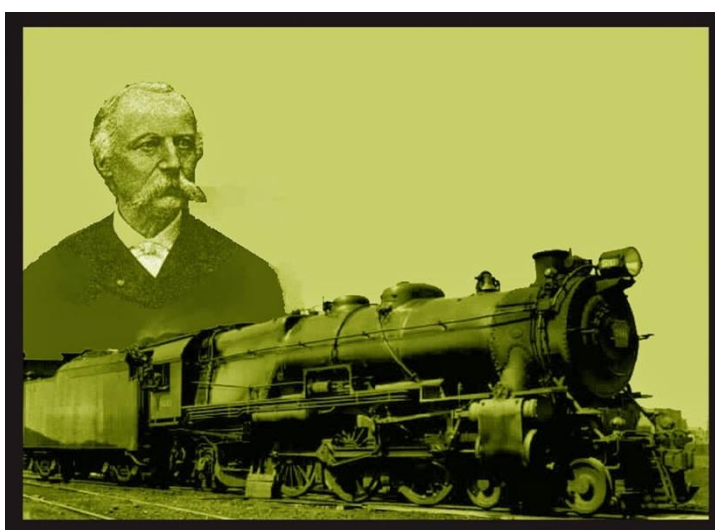
Uit de registers van de firma Belpaire valt heel wat te leren over de loon- en arbeidsvoorwaarden rond 1910. Belpaire was beslist geen slecht voorbeeld van sociaal beleid; een respectabel aantal van de medewerkers bleven er aan het werk tot hun pensioen, tot hun dood of tot de sluiting van de fabriek.

In het woelige klimaat van voor WOII geeft het loonregister een beeld van rust en regelmaat. De meeste arbeiders werken aan een gemiddelde van 60 uur per week. Zij werken 10 uur per dag tegen 0,31 tot 0,37 frank per uur. De werkdag loopt van 7 tot 12 en van 13 tot 18.30 uur, met 2 keer een onderbreking van een kwartier. De voerman wordt per dag betaald (2,57 frank) maar hij werkt zeven dagen per week. Hij ontvangt geen loon voor overwerk in 't voeren. Die zevendagenweek voor de voerman alleen houdt waarschijnlijk verband met het feit dat zijn paard ook op zondag moest eten. De mannelijke bediende presteert 8 ¾ uur gedurende 300 dagen per jaar en krijgt 0,65 fr./uur. Emerence, de vrouwelijke 'schrijfster' mag na 7 uur werken al naar huis; zij verdient 0,42 fr./uur. Zij mag verlof nemen op 'alle heiligendagen als het mogelijk is'. Het eerste overuur wordt een kwart meer betaald, het tweede de helft meer.

Alfred Belpaire

Metaalverwerking en –constructie zaten de Belpaires blijkbaar in het bloed. Een neef van Arthur was **Alfred Belpaire**¹⁰ (Oostende 1820 - Schaarbeek 1893). Zij waren beiden kleinzonen van **Sidron Belpaire**. Alfred studeerde af als ingenieur aan de Ecole Centrale de Paris, een befaamde school waar ook Eiffel, Blériot, Peugeot en Michelin hun kennis vergaard hadden. Hij begon te werken als assistent-ingenieur in de werkplaats van de Belgische Spoorwegen te Mechelen en eindigde zijn loopbaan als beheerder van de spoorwegen.

Zijn grote verdienste was de uitvinding, in 1860, van een vuurhaard voor stoomlocomotieven met vlakke bovenkant, i.p.v. de gekende types met gebogen plafond. Daarin konden kleinere, goedkopere kolen verbrand worden met een groter rendement. Tegen het einde van de eeuw waren alle

Alfred Belpaire en stoomlocomotieven

¹⁰ Alfred Belpaire: referentie 1.3 in de stamboomgegevens aan het einde van dit artikel

Belgische locomotieven hiermee uitgerust en werd het systeem ook toegepast in Frankrijk, Engeland en de Verenigde Staten.

Kunstschilder Jacques Belpaire (1908-1960)

Jacques Belpaire, die in 1929 vennoot werd in de firma, was een getalenteerd kunstschilder. Marie-Jeanne Belpaire-Pauwels schreef een uitgebreid en geïllustreerd artikel over Jacques Belpaire als kunstschilder in *Archivaria*¹¹ nr. 1 van april 1992 (uitgave Stadsarchief Sint-Niklaas).

Met de schildersdoos van zijn moeder realiseerde hij zijn eerste probeersels. De vroege werken van Belpaire waren lieflijk realistisch, met een rijk kleurenpalet en charmerend lichteffect geborsteld, en dat verkocht goed. Maar die te oppervlakkige benadering van de werkelijkheid bevredigde hem niet. Hij ontmoette kunstschilder Dis Van Raemdonck die zich niet bepaald lovend uitsprak over zijn werken. Jacques brak met alle mooidoenerij, suikerachtigheid en zoeterigheid. Vanaf 1935 werden zijn werken donkergetint en meer brutaal, maar ook dat bleek hem niet te zinnen. In 1941 schreef hij dat hij ermee zou stoppen: “Al mijn tekeningen en studies vliegen de stoof in!”, ironisch voor een associé van een kachelfabriek.

Jacques Belpaire verhuisde in 1947 naar Belsele nadat hij de herberg “De Jachthoorn” had gekocht van de familie Huys¹² en heropgebouwd tot een mooi landhuis. De aanmoedigen van Bert Peeters, een buur van

Bloeiende boomgaard

Landschap met huizen

hem in Belsele en zelf een begenadigd tekenaar en schilder, deden hem opnieuw de penselen opnemen. Naar de drie kunstschilders Bert Peeters, Teddy Verwilghen en Jacques Belpaire werd als “de Belseelse School” verwezen. Zijn vriend van weleer, de succesvolle landschaps-kunstschilder Désiré (Dis) Van Raemdonck stimuleerde hem nog meer: “Jacques, ge moet voortdoen, ik ben tevreden dat mijn vroegere wenken tot iets gediend hebben.” Het artistieke oeuvre van Jacques Belpaire is maar echt geboren na deze derde “hervatting”, rond 1950.

Belpaire’s voorliefde ging uit naar het landschap dat hij nooit in het atelier, maar wel – naar de raad van Dis Van Raemdonck – zoveel mogelijk buiten realiseerde want zo kon hij intenser de atmosfeer opnemen en uitdrukken met lijn en kleur. Vooral zijn eigen sfeerscheppingen zijn uniek, hij kan als geen ander registreren wat buiten en binnen hem gebeurde bij het schilderen van het Wase landschap met zijn rijen populieren, berken en wilgen rond natte bolle akkers. Zijn herfst- en winterlandschappen ontroeren door de emoties die ze opwekken.

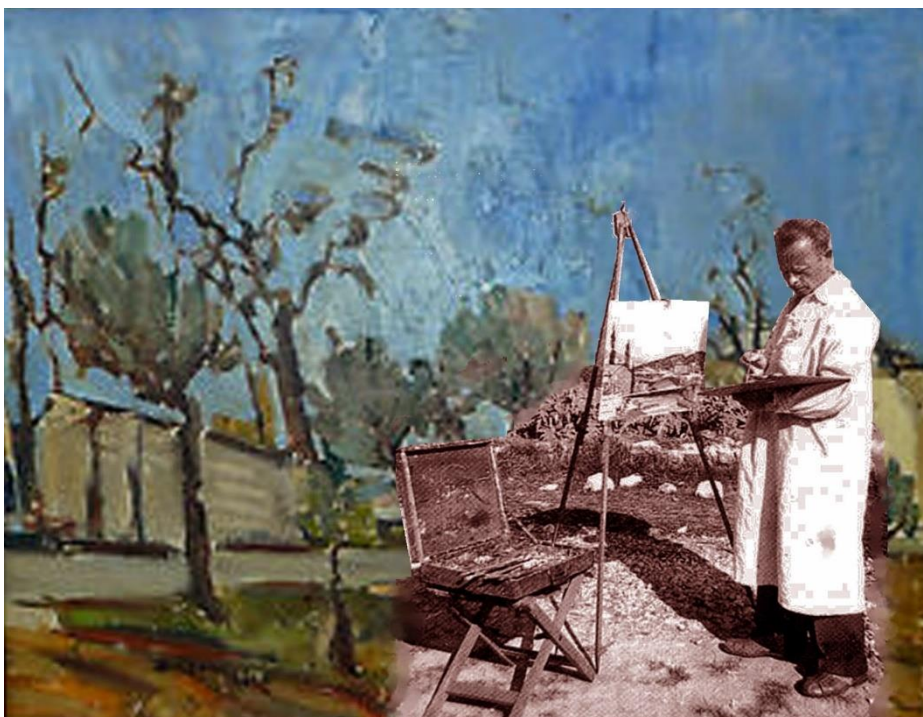
¹¹ Belpaire-Pauwels Marie-Jeanne, “Kunstschilder Jacques Belpaire (1908-1960), *Archivaria*, Uitgave Stadsarchief Sint-Niklaas, 1992, 1, pp. 28-31

¹² Chalmet Luc, “Herberg ‘De Jachthoorn’ en de familie Huys”, *Kroniek van het Land van Waas*, Uitgave Familiekunde Vlaanderen Land van Waas, 2023, Vol 51, Nr.2, pp. 35-41

Zo tekent en schildert hij ook industriële landschappen. Vanaf 1949 ondernam Jacques Belpaire heel wat studiereizen in Frankrijk, met de Provence als geliefkoosd doel. Ook daar leefde hij zich uit met vele pentekeningen en schilderwerken vol veruitwendiging van emoties. Zijn broer Etienne ontnam hem veel zakelijke rompslomp en bracht hem financieel in de mogelijkheid om alleen nog voor zijn kunst te leven.

C. De Ridder schrijft in 1958¹³:

“Uit eerlijk, verbeterd pogen is langzaam en solied, de echte Jacques Belpaire gegroeid. En dat wil zeggen: een schilder die geen compromissen kent: die zich geen loopje permitteert met zijn onderwerp of met zijn kunst. Het stevig en degelijk vakmanschap van Jacques Belpaire, gepaard aan een sterk gevoel voor de eigen sfeer van de meest eenvoudige onderwerpen geven Jacques Belpaire een eigen plaats in de rij van onze beste landschapsschilders.”

In een krantenartikel van Gudrun Verbeke in 1959¹⁴ wordt verwezen naar zijn grote productiviteit en naar *“een gelukkige traditie die standhoudt: voor de zesde maal vond deze expositie van werk van Jacques Belpaire plaats, vlak naast zijn stemmige woon, omsloten door de wazige herfstvelden. We hadden het nooit durven vermoeden wat Belpaire daar tentoonstelde: uitgezonderd één doek bracht hij een totaal kersverse productie uit de pas voorbij lichte- en zomermaanden. Een Belpaire die zichzelf bleef: hetzelfde intense contact met de natuur als voorheen, met de streek van La Beauce (Provence), het Land van Waas en La Forêt de Rambouillet, met al de bomen van waar ook. En evenzeer blijft hij geboeid door de aparte sfeer van die talloze gewone dingen of ze nu achtergevels of spooroverweg worden genoemd. Maar ook Belpaire verandert: er is iets nieuws bij hem. Zoals die statische bomen in het aprilgroene landschap en die huizenvlekken achteraan. Zijn landschap krijgt ruimer allure en wordt sterker van compositie.”*

“Ons huis is gebouwd op de fundamenten van café De Jachthoorn, het eerste huis dat op en rond dit kruispunt van wegen werd gebouwd. Aan de buitenkant zie je nog een paar originele elementen, zoals een gietijzeren buitenlamp. Het café moest het hebben van zijn strategische ligging: De Gouden Leeuwstraat ligt pal op de weg van Belsele naar Stekene en Nederland. Smokkelaars met of zonder lading kwamen hier graag aan de toeg hangen.”

“Het was Jacques Belpaire, een kachelfabrikant, die het café in 1949 plat smeedt en er een fameuze villa neerpoette, zeker in die tijd. Hij was een landschapsschilder die met zijn schildersezel de velden in trok. Regelmatig had hij gezelschap van schilders Dis Van Raemdonck en Bert Peeters. Onder de koepel van ons huidige atelier werkten ze hun schilderijen af onder natuurlijk licht. Belpaire organiseerde hier vaak tentoonstellingen. Moet een gezellige boel geweest zijn. Ik heb een foto van hem, hier in huis, aan de open haard. Eén van zijn werken hangt in ons bureau. Mijn vrouw vindt het verschrikkelijk lelijk, maar mij raakt het. Hij heeft de troosteloosheid van het Wase winterlandschap mooi gecapteerd.”

“Lieve en ik woonden vroeger in Hoevenen, mijn ouders in Zelzate. Toen we in 1985 na een familiebezoek langs de binnenwegen naar huis keerden, reden we langs de Gouden Leeuwstraat en doemde dat huis plots op als een bijna onwettelijke fata morgana. Het zag er leeg uit. We belden aan, maar niemand deed open. Ik ging naar de buurman en vroeg of hij de eigenaar kende. Twee jaar later kreeg ik telefoon. ‘Het gaat over dat huis in Belsele. Binnenkort staat het op de markt.’ Mijn hart maakte een sprongetje. We waren al jaren op zoek naar een nieuwe woning, maar ik denk dat we onbewust hebben gewacht op dit huis. We hebben hier vier prachtige dochters opgevoed. De herinneringen zijn eindeloos.”

Luc Chalmet (70) Lieve Lijnen (70)

36

Auteur Luc en echtgenote Lieve poseren met "Winterlandschap", een werk van Jacques Belpaire uit 1955. (uit "Zo is Sint-Niklaas: verhalen en portretten uit de stad", 2019 - foto Paul De Malsche, tekst Sophie Pycke)

¹³ C. De Ridder, « Ken uw kunstenaars, Jacques Belpaire », Chronycke uit het Geestelijk Hof, 1958 - Nr. 18, pp.5-7

¹⁴ Gudrun Verbeke, “Spanning rond de privé-tentoonstelling van kunstschilder J. Belpaire in zijn atelier op de Gouden Leeuw”, Het Vrije Waasland, 10 oktober 1959;

Jacques was gehuwd met Yvonne Hebberecht. Het echtbaar bleef kinderloos. Als Jacques plots overlijdt in 1960 staat men versteld van het groot aantal werken dat hij in een achttal jaren heeft gerealiseerd. Op zijn palmares staan diverse tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

Na zijn dood neemt broer Etienne Belpaire al zijn werken over en na diens overlijden schenkt weduwe Lily Rubbens via de vroegere hoofdbibliothekaris-archivaris André Stoop alle kunstwerken (270 tekeningen, 42 aquarellen en 45 schilderijen) aan de stad Sint-Niklaas. Eind december 1991 werd een mini-retrospectieve met 32 werken van Jacques Belpaire gehouden in de Cipierage¹⁵. Volgens de familie Belpaire had de stad zich geëngageerd om een “kabinet Belpaire” in te richten in de Salons voor Schone Kunsten of het museum. Maar deze belofte werd nooit op het schepencollege goedgekeurd. De hele collectie Jacques Belpaire wordt bewaard door de stedelijke musea te Sint-Niklaas. Sinds de retrospectieve van 1991 werd de collectie op geen enkele tentoonstelling gebruikt. Vernieuwde aandacht voor deze boeiende schilder lijkt ons zeer terecht. Een expositie met werken van hem en van Bert Peeters, zijn buurman van de Belseelse School zou ons inziens dan ook deze Wase schilders terecht weer in de schijnwerpers kunnen plaatsen.

Genealogie Belpaire

Afstamming van Sidron Belpaire (ingekort)

Sidron BELPAIRE, °30 december 1751, Messines, †14 mei 1818, Oostende

Gehuwd met **Antoinette HARLEBEKE**, °27 november 1765, Nieuwpoort, †8 september 1827, Oostende.

Sidron is in vaderlijke lijn afstammeling van Pierre-André (1715 – 1766) en Marie Bau, Jean-Baptiste (1680 – 1746) en Marie-Catherine Gaucquier, en Jean-Baptiste (1650 -) en Madeleine De Voë

1. Antoine BELPAIRE, °3 februari 1789, Oostende, †14 december 1839, Antwerpen . Gehuwd met Marie CIREZ, °19 maart 1790, Brussel, †29 augustus 1843, Berchem

1.1. Alphonse BELPAIRE, °11 mei 1817, Oostende, †4 juni 1854, Antwerpen. Gehuwd met Elisabeth TEICHMANN, °17 juni 1821, Antwerpen, †18 augustus 1900, Antwerpen

1.1.1. Marie-Cécile BELPAIRE, °28 maart 1846, Antwerpen, †15 december 1924, Gent. Gehuwd met Paul MANSION, °3 juni 1844, Marchin, †16 april 1919, Gent

1.1.2. Théodore BELPAIRE, °3 oktober 1848, Antwerpen, †20 oktober 1893, Gent. Gehuwd met Marie-Louise DE BIEN, °28 september 1853, St-Josse, †9 augustus 1927, Cierreux

1.1.3. Alphonse BELPAIRE, °1 november 1850, Antwerpen, †27 november 1935, Antwerpen. Gehuwd met Anna KLAUSENER, °3 februari 1854, Forst (D), †20 september 1889, Berchem. Gehuwd met Constance PETITHAN, °19 februari 1866, Liège, †22 juni 1945, Antwerpen

1.1.4. **Marie-Elisabeth BELPAIRE**, °31 januari 1853, Antwerpen, †9 juni 1948, Antwerpen.

Zij was een Vlaamse schrijfster en een mecenas binnen de Vlaamse Beweging en het katholiek meisjesonderwijs¹⁶. Ze organiseerde onderwijs voor meisjes en zette zich sterk in voor de toegang van vrouwen tot hogescholen en universiteiten¹⁷.

Marie Belpaire (1853-1948)

1.2. Adèle BELPAIRE, °1 augustus 1819, Oostende, †18 september 1820.

1.3. **Alfred BELPAIRE**, °25 september 1820, Oostende, †27 januari 1893, Schaerbeek. Gehuwd met Elisa DUFOUR, °13 maart 1838, Mons, †27 oktober 1872,

¹⁵ DLH “Jacques Belpaire: “De parel uit de oester”, Het Nieuwsblad-Streeknieuws Waasland, 13 december 1991, p.19

¹⁶ Wikipedia, Marie-Elisabeth Belpaire : https://nl.wikipedia.org/wiki/Marie-Elisabeth_Belpaire voor een heel uitgebreide biografie

¹⁷ “De Canon van Vlaanderen in 60 vensters”, venster 37 “Marie Belpaire”, pp. 202, Borgerhoff & Lamberigts, 2023. Marie Belpaire werd in de canon opgenomen wat haar verwezenlijkingen en belang voor de maatschappij extra beklemtoont.

Schaerbeek

2. Pierre BELPAIRE, °15 december 1790, Oostende, †24 mei 1793, Oostende.
3. Marie BELPAIRE, °30 december 1792, Oostende, †19 mei 1881, Antwerpen.
Gehuwd met Philippe HERTOEGHE, °24 mei 1764, Tournai, †2 augustus 1828, Oostende.
4. Pierre BELPAIRE, °10 januari 1796, Oostende, †17 mei 1799, Oostende.
5. Virginie BELPAIRE, °9 juni 1798, Oostende, †2 juni 1868, Brussel.
Gehuwd met Amand DECRAENE, °27 april 1797, Brugge, †31 maart 1837, Bahia.
6. Paul BELPAIRE, °4 maart 1801, Oostende, †18 december 1863, Harelbeke.
Gehuwd met Catherine LIMMANDER DE ZULTE, °19 juli 1788, Gent, †20 mei 1883, Kortrijk.
7. Felix-Hyppolyte BELPAIRE, °2 augustus 1803, Oostende, †3 september 1877, Wakken. Gehuwd met Eugénie LANSZWEERT, °24 februari 1810, Oostende, †11 juli 1885, Wakken
  - 7.1. Céline BELPAIRE, °15 juli 1829, Wakken, †18 juni 1919, Wakken.
  - 7.2. Leonide BELPAIRE, °27 januari 1831, Wakken, †22 januari 1832.
  - 7.3. Louise BELPAIRE, °16 december 1832, Wakken, †10 december 1835, Wakken.
  - 7.4. Felix BELPAIRE, °16 januari 1835, Wakken, †17 mei 1895, Wakken.
  - 7.5. Eulalie BELPAIRE, °3 februari 1836, Wakken, †19 april 1912, Mechelen.
  - 7.6. Marie BELPAIRE, °29 november 1837, Wakken, †2 november 1880, Wakken.
Gehuwd met Edmond VAN DE MALE, °2 februari 1839, Sleidinge, †12 maart 1910, Oostende
  - 7.7. Ernest BELPAIRE, °21 november 1838, Wakken, †30 november 1843, Wakken.
  - 7.8. Julien BELPAIRE, °24 juni 1840, Wakken, †16 maart 1923, Ledeberg. Gehuwd met Emilie WELTERS, °25 maart 1841, Gent, †8 oktober 1924, Ledeberg
    - 7.8.1. Hippolyte BELPAIRE, °16 maart 1866, Gent, †17 december 1957, Antwerpen. Gehuwd met Louise GERARD, °19 september 1874, Gembloux, †
Gehuwd met Maria VAN DOREN, °1 april 1865, Leuven, †6 februari 1903, Antwerpen
    - 7.8.2. Hélène BELPAIRE, °12 april 1867, Gent, †11 augustus 1931, Ledeberg.
    - 7.8.3. Charles BELPAIRE, °29 april 1869, Gent, †18 maart 1919, Merelbeke. Gehuwd met Eugénie DE KEGHEL, °5 juli 1870, Gent, †
    - 7.8.4. Arabelle BELPAIRE, °23 juli 1872, Gent, †5 april 1949, Ledeberg.
  - 7.9. Emma BELPAIRE, °30 juli 1841, Wakken, †5 december 1841, Wakken.
  - 7.10. Alexis BELPAIRE, °24 juli 1842, Wakken, †22 oktober 1843.
  - 7.11. Elisa BELPAIRE, °3 augustus 1844, Wakken, †21 juni 1920, Wakken.
  - 7.12. Gustave BELPAIRE, °16 juni 1846, Wakken, †11 februari 1903, Roeselare.
  - 7.13. Valérie BELPAIRE, °16 augustus 1847, Wakken, †13 juli 1908, Wakken.
  - 7.14. Arthur BELPAIRE, °16 december 1849, Wakken, †18 augustus 1909, Roeselare. Gehuwd met Elisabeth ROYON, °29 november 1847, Oostende, †25 december 1882, Roeselare
    - 7.14.1. **Joseph BELPAIRE**, °11 februari 1875, Dendermonde, †25 januari 1920, Sint-Niklaas-Waas.
Gehuwd met Josepha DE DECKER, °12 februari 1873, Sint-Niklaas-Waas, †17 juli 1947, Sint-Niklaas-Waas.
      - 7.14.1.1. Marie-Antoinette BELPAIRE, °18 december 1901, Sint-Niklaas-Waas, †25 september 1935, Stichove.
      - 7.14.1.2. **Arthur BELPAIRE**, °24 januari 1903, Sint-Niklaas-Waas, †5 mei 1977. Gehuwd met Marie VANKRUNKELSVEN, °9 december 1901, Diest, †29 april 1988, Ukkel
      - 7.14.1.3. **Etienne BELPAIRE**, °12 april 1904, Sint-Niklaas-Waas, †30 juli 1983, Sint-Niklaas-Waas. Gehuwd met Elisabeth RUBBENS, °4 april 1911, Lokeren, †30 september 2001, Sint-Niklaas-Waas
      - 7.14.1.4. André BELPAIRE, °3 januari 1906, Sint-Niklaas-Waas, †25 juni 1965, Sint-Niklaas-Waas. Gehuwd met Gerarda HENS, °24 oktober 1904, Antwerpen, †18 maart 1996, Bornem
      - 7.14.1.5. **Jacques BELPAIRE**, °30 september 1908, Sint-Niklaas-Waas, †9 maart 1960, Belsele-Waas. Gehuwd met Yvonne HEBBERECHT, °20 augustus 1914, Sint-Laureins, † in 1997 .
    - 7.14.2. Arthur BELPAIRE, °28 oktober 1877, Brussel, †20 oktober 1902, Roeselare.

7.14.3. Alfred BELPAIRE, °16 januari 1880, Roeselare, †4 augustus 1938, Roeselare. Gehuwd met Louise WIJFFELS, °11 oktober 1878, Ruddervoorde, †9 mei 1965, Ruddervoorde

7.14.3.1. Marie-Louise BELPAIRE, °12 oktober 1911, Roeselare, †8 oktober 1991, Roeselare. Gehuwd met Willy WAUTERS, °9 juli 1905, Tielt, †15 juli 1991, Roeselare

7.14.3.2. **Franz BELPAIRE**, °30 juli 1915, Den Haag (NL), †13 maart 1985, Roeselare. Gehuwd met Hermione VANHOVE, °20 maart 1929, Roeselare

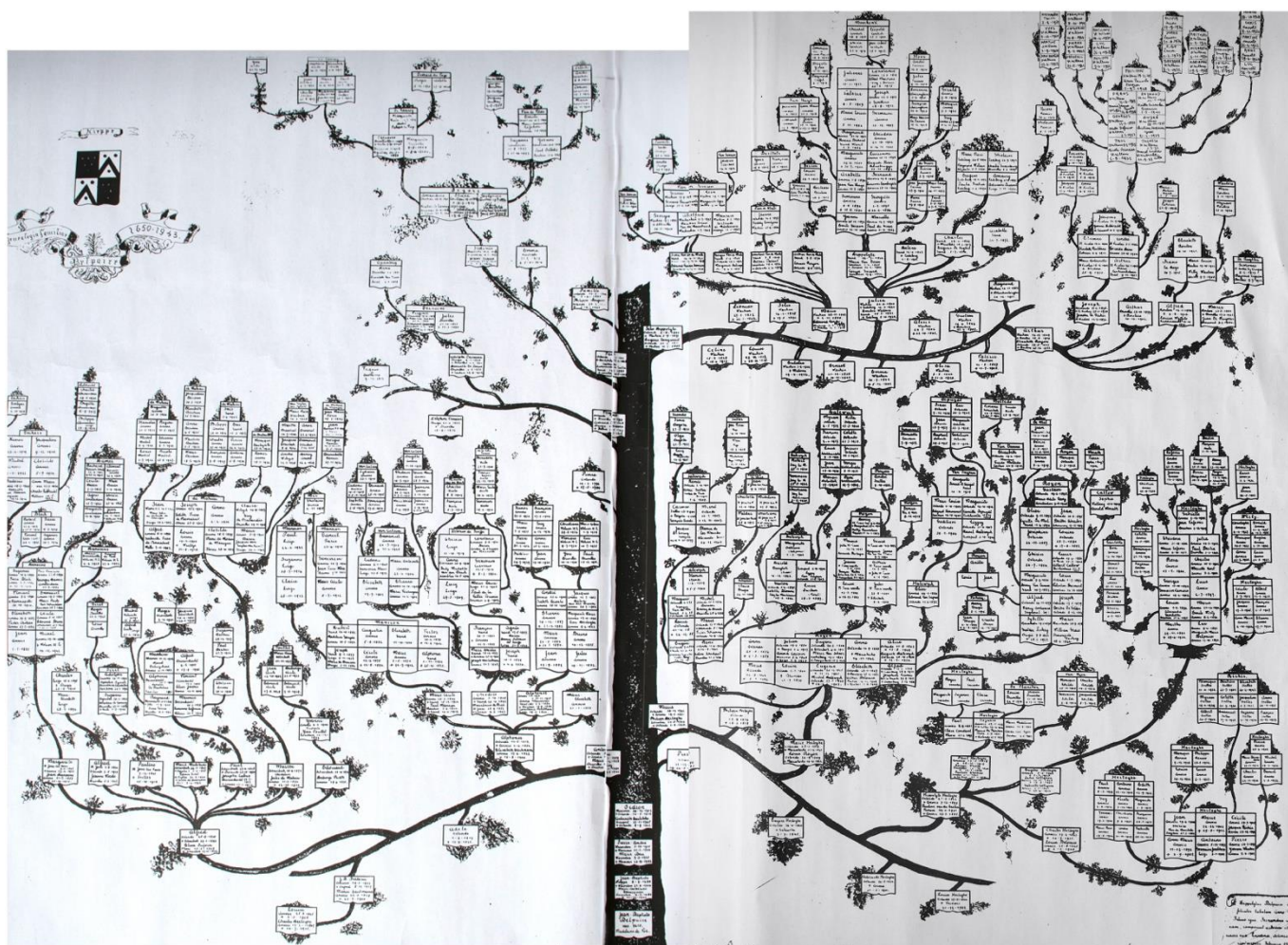
7.14.3.3. Elisabeth BELPAIRE, °10 oktober 1921, Roeselare, †1 oktober 2005, Leuven. Gehuwd met Jean VAN DE WALLE, °20 oktober 1919, Roeselare, †6 januari 2000, Leuven.

7.14.4. Marie BELPAIRE, °23 mei 1881, Roeselare, †17 maart 1921, Brussel. Gehuwd met Jean DE RUYTTER, °3 februari 1884, Torhout, †10 augustus 1955, Brussel

7.15. Raymond BELPAIRE, °9 november 1851, Wakken, †24 december 1931, Blankenberge.

8. Pamille BELPAIRE, °14 mei 1806, Oostende, †1 juni 1833, Oostende. Gehuwd met Philippe BORGERS, °28 februari 1798, Oostende, †3 juni 1863, Oostende.

Grafische stamboom van Sidron Belpaire

Grafische voorstelling van de stamboom Sidron Belpaire, ons ter beschikking gesteld door Frans Belpaire

Met dank aan:

- Rudi Carmeliet, die een aanzienlijke bijdrage leverde voor het deel “stoven”
- Frans en Marie-Jeanne Belpaire-Pauwels :
  - o Frans, zoon van André¹⁸ voor het beschikbaar stellen van het familiedossier over Jacques Belpaire, inclusief de visuele stamboom die in dit artikel is opgenomen,
  - o Marie-Jeanne, die heel mooi het leven en werk van de schilder Jacques Belpaire heeft beschreven, en waaruit we deeltjes hebben overgenomen
  - o Samen bedankt voor de gezellige babbel in Sint-Denijs-Westrem
- Jean† en Marie-Antoinette Poppe-Belpaire
  - o Jean heeft de stamboom die reeds eerder was ontwikkeld verder uitgewerkt en online gedeeld op Geneanet.
  - o Marie-Antoinette, dochter van Etienne¹⁹ heeft foto's van de familie bezorgd
- Etienne Belpaire, broer van Marie-Antoinette heeft geholpen met het aanbrengen van fotomateriaal.
- Cécile Belpaire, zus van Marie-Antoinette en Etienne, heeft een mooi genealogisch verhaal neergeschreven in Oktober 2014 dat mee geholpen heeft bij het tot stand komen van dit artikel: [“Mémoires de Cécile, Généalogie, Nos ancêtres ne sont pas des normands”](#) (2014)

---

¹⁸ André Belpaire: referentie 7.14.1.4 in de stamboomgegevens.

¹⁹ Etienne Belpaire : referentie 7.14.1.2 in de stamboomgegevens.

Wat staet daer nu weer?

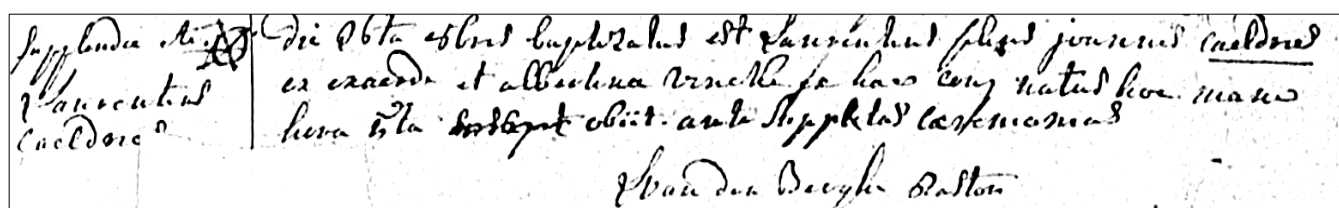
Luc Van Thienen

Elke genealoog of stamboomonderzoeker is het volgende probleem wel eens tegengekomen. Je wil een gezin van je voorouders van rond 1800 samenstellen uit Parochieregisters of Burgerlijke Stand, maar je bent niet overtuigd alle kinderen te hebben gevonden.

Je stelde vast dat er tussen twee kinderen van het voorouderpaar een verschil is van enkele jaren, terwijl het een vruchtbaar echtpaar was, dat gedurende vele jaren met de regelmaat van een klok hun gezin uitbreidde. Je kan echter geen doop- of geboorteakte vinden in die tussenjaren.

In zo'n geval doe je er best aan om eens verder te zoeken in de overlijdensregisters. Er zijn voorbeelden, waarbij er uitzonderlijk enkel een overlijden is geregistreerd. Of bij de geboorte van hun laatste kind, kan de moeder overleden zijn en heeft het kind de bevalling evenmin overleefd. In de overlijdensakte van de moeder, kan je dan de tekst “cum prole” terugvinden “samen met haar kind”. Met wat geluk staat er bij vermeld of het van het mannelijk of vrouwelijk geslacht was. Maar in dergelijk geval zal het geen naam gekregen hebben en staat er als voornaam N.N.²⁰ geschreven.

Omgekeerd kan ook in de doopakte -enigszins verborgen- vermeld zijn dat het kind overleden was. Zoals in volgend voorbeeld. Net voor het verschijnen van deze Kroniek vond Walter Dierckx, vrijwilliger-indexeerder van FV-LVW in een doopakte te Stekene achteraan enkele moeilijk leesbare woorden ...

Laurentius Caeldries het zoontje van Joannes Caeldries uit Exaerde en Albertina Vincke uit Stekene wordt geboren op 26 oktober 1797 om 5 uur 's morgens en men laat hem nog dezelfde dag dopen. Dit kunnen we hier in de eerste regels lezen. Maar de vijf laatste woorden zijn ook van belang. Wanneer we deze over het hoofd zouden zien, missen we misschien een groot stuk van de informatie. Hier staat namelijk : “~~suscepit~~ obiit ante suppletas caeremonias”. Vertaald wordt dat: “het kind stierf vóór de [doop]plechtigheid voltrokken was”.

Opvallend is ook, dat de pastoor eerst “suscepit” schreef en dan weer doorhaalde. Hij schreef hier namelijk iets te voorbarig al “hief ten doop”, waarna normaliter de naam van de peter en/of meter nog moesten volgen. Heeft Pastoor L. Van den Berghe zich nog tijdig gerealiseerd dat het niet veel zin had hun namen op te schrijven? De doopheffers zouden hun plichten als peter en meter toch niet kunnen vervullen nu hun doopkind er niet meer was. Misschien waren ze bij de plechtigheid wel aanwezig. Zou het kind dan gestorven zijn in de kerk van Stekene bij zijn doop? Zo lijkt het.

In de marge tekent de pastoor ook nog een symbooltje (een kruisje in een cirkel). Welke betekenis moeten we hieraan geven? Vóór dat teken staat: “supplenda et ... “ [“het is voltrokken en ...”]. Met dit symbool wil hij aangeven dat het kind overleden is. Die tekst in de marge maakt het hem en zijn opvolgers later gemakkelijker om snel door het register te bladeren. Gegevens in de marge waren hiervoor speciaal bedoeld. Dit maakt het jaren later bij het overlijden van een parochiaan eenvoudiger om zijn geboorte snel terug te vinden. Alhoewel dit niet altijd gebeurde, anders zouden bij heel veel overlijdens de ruwe schattingen van de leeftijd van een overledene veel nauwkeuriger zijn.

²⁰ N.N. nomen nescitur / de naam is niet gekend

PR- en BS-registers tijdens de Franse Republiek

Tot hiertoe lijkt het erop, alsof met de vermelde ‘ceremonie’ of plechtigheid, een doop in de kerk bedoeld wordt en dat het kind dus in de kerk overleed. In genealogie is een gegeven echter niet altijd wat het lijkt te zijn. Het jaar 1797 valt bovendien in een moeilijke periode voor genealogisch onderzoek. Net op dat ogenblik -begin oktober 1797- drong het Franse Regime in het Waasland zijn wetten op aan pastoors die de Franse eed niet wilden afleggen. Zij mochten geen erediensten, begravenissen of dopen meer doen. En hun kerken werden gesloten. Bijgevolg zijn de doopregisters van de verdreven pastoors en de prille burgerlijke stand niet altijd correct en betrouwbaar opgesteld voor het jaar 1797.

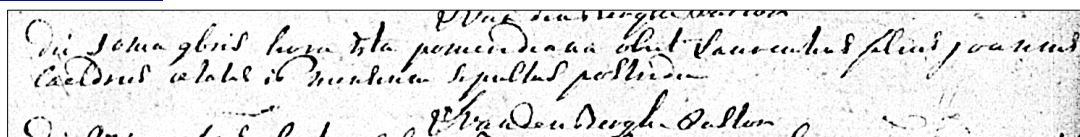
We gingen even opzoek of de kleine Laurentius toch niet in een overlijdensregister vermeld werd. De snelste manier leek ons Zorro 2.0 te zijn en we zochten naar mogelijke overlijdens in het gezin Caeldries-Vincke. Zoals verwacht, waren er akten terug te vinden in zowel Parochieregister als Burgerlijke Stand.

[Zorro link naar de overlijdensregisters](#)

Gemeente	PR/BS	Ovl.datum	Achternaam	Voornamen	VDR_voornamen	MDR_achternaam	MDR_voorn
Stekene	PR	25-10-1797	Caeldries	S.N.	Joannes		
Stekene	PR	10-11-1797	Caeldries	Laurentius	Joannes		
Stekene	BS	10-11-1797	Caeldries	Laureys	Joannes		
Stekene	PR	15-04-1801	Caeldries	Sophia	Joannes		
Stekene	BS	01-01-1873	Caeldries	Joanna Jacoba	Joannes	Vincke	Norbertina

Er blijken dus 2 akten te bestaan voor de dood van de kleine Laurentius Caeldries fs Joannes, de ene in de PR, de ander in de BS. Probleem is echter, dat zijn overlijden pas 14 dagen later zou geweest zijn op 10 november 1797. In onze cursussen Oud Schrift raden wij de deelnemers aan om steeds de originele akten goed na te lezen. Wat staat hier dan precies geschreven ?

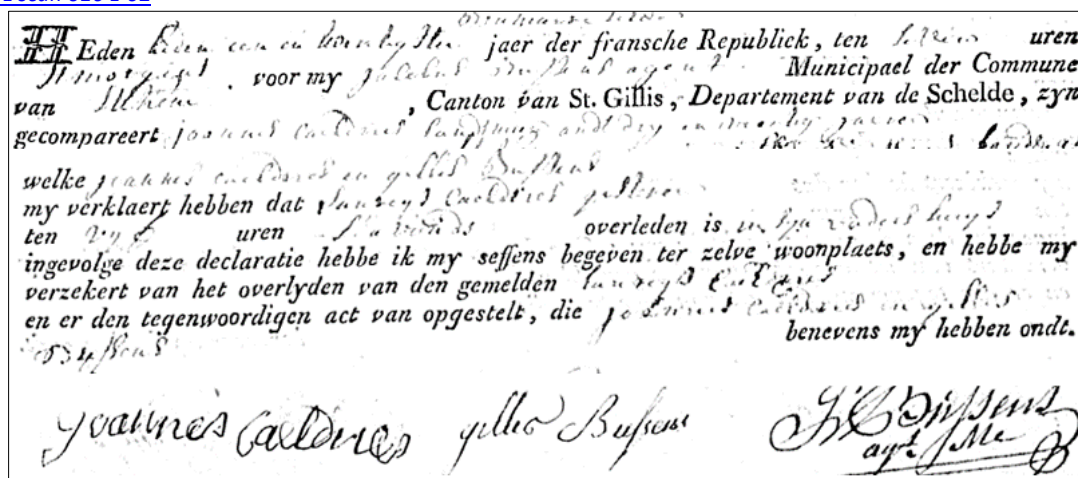
[FS-link: PR OVL scan 587 R-10](#)

'10 november om 5 uur in de namiddag overleden / Aetatis 16 mensium [leeftijd 16 maanden].

Het zou dus ook over een andere Laurentius kunnen gaan, die ook de zoon was van een vader met de naam Joannes Caeldries. De naam van de moeder zou hier meer duidelijkheid gegeven hebben.

[FS-link: BS OVL scan 016 L-02](#)

Diezelfde Laurentius van 16 maanden wordt door zijn vader ook bij de Franse overheid aangegeven voor de burgerlijke stand op de 'een en twintigsten brumaire sesde jaer der fransche republiek om seven uur 's morgens', dat is 11 november 1797. Laurentius is gisteren 10-11-1797 gestorven om 5 uur 's avonds in het huis van zijn vader. Wat klopt met de vorige PR-akte. Spijtig dat hier de leeftijd van het kind en de naam van de moeder niet genoteerd zijn.

Probleem is bovendien, dat Joannes en Albertina geen 2 zonen konden hebben die Laurentius heetten en waarvan de oudste pas 16 dagen na de jongere sterft. Iemand vergiste zich dus! En dan denken we aan de pastoor die i.p.v. 16 mensium (maanden) misschien 16 dierum (dagen) moest schrijven.

Maar ... in Zorro vonden we ook de indexering van een naamloos kind, dat stierf op 25 oktober 1797. En die datum komt overeen met de PR-geboorteakte, waarmee we ons onderzoek startten.

[FS-link: PR OVL scan 587 R-08](#)

De gegevens van het kind kloppen, buiten het feit dat het hier over een 'proles anonyma' gaat, een kind dat geen naam kreeg. Belangrijker in deze akte zijn echter de woorden 'domi bapt[i]zata'. Dit naamloze kind werd dus in het ouderlijke huis gedoopt. Het ging dus waarschijnlijk over een nooddoop, waar het volgens de PR-doopakte bovendien stierf, nog voor de 'doopceremonie' werd afgerond. Eigenaardig dat nergens wordt vermeld dat een vroedvrouw of aanwezige wou dopen.

Onze oorspronkelijke veronderstelling dat het kind stierf bij een doop in de kerk lijkt dus ongegrond. Maar wat zegt de geboorteakte in de Burgerlijke Stand hierover?

[FS-link: BS Geb scan 9 R-01](#)

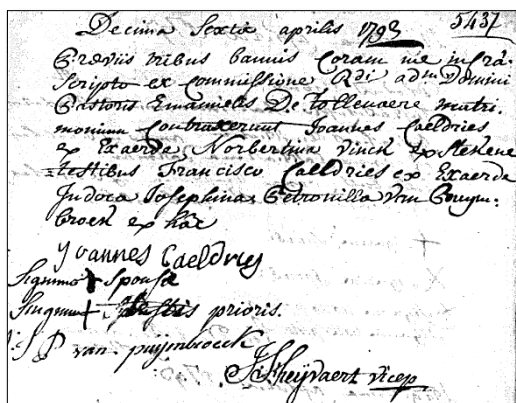
Den vijfden brumaire sesde jaer (donderdag 26-10-1797) der Franse Republiek om thien uren is Joannes Caeldries komen aangeven dat zijn huysvrâuwe Albertin Vincke 'desen morgen in sijn huis op Polken gelegen [=bevallen] is van een soone', die hij vertoondt heeft en de naam Laurentius heeft gegeven. Dat het kind effectief vertoondt is, mogen we met een grote korrel zout nemen.

Voorlopig besluit:

Vader Joannes komt op 26-10-1797 om 10 uur 's morgens bij de Agent Municipale aangeven dat dezelfde morgen om 5 uren op Polken een zoon is geboren, die hij de naam Laurentius wil geven. De pastoor vermeldt de geboorte eveneens op 26-10-1797 om 5 uren, maar zegt hierbij dat dezelfde Laurentius nog voor het einde van de doopceremonie gestorven is. Maar in de bijhorende overlijdensakte specificeert de pastoor dat het over een anoniem kind ging, dat thuis werd gedoopt en 's anderendaags begraven is. Maar bovendien zou 2 weken later op 10-11-1797 -volgens zowel PR als BS- een zoontje van 16 maanden oud gestorven zijn met de naam Laurentius, maar waar we geen geboorteakte van terugvinden. Een typisch ergerlijke, genealogische knoop voor de Franse periode.

Nood aan bijkomend onderzoek

We vonden dank zij Zorro vrij snel de huwelijksakte van de ouders in Sint-Niklaas op 16-04-1793.

[FS-link: PR Huw Scan R-01](#)

Joannes Caeldries uit Exaerde en Norbertina (!) Vinck uit Stekene huwen ex met als getuigen Franciscus Caeldries uit Exaerde en Judoca Josephina Petronilla van Buyenbroek uit Sint-Niklaas.

Interessant in deze huwelijksakte is de handtekening van de bruidegom. Deze stemt overeen met de handtekening op de BS-aangifte van het overlijden van zijn zoontje Laureys op 11-11-1797.

Hieruit kunnen we besluiten dat het over dezelfde Joannes Caeldries gaat, wat we hogerop nog in vraag stelden.

Waren er nog andere kinderen?

Zoals eerder gezegd, de Franse tijd is voor genealogen een lastige periode. Vooral bij gebrek aan regelmatige en correcte notities in de GEB-, HUW- en OVL-registers van zowel PR als BS.

Maar ook in Zorro schuilt er een addertje onder het gras met de naam Caeldries. De ideale ingave in de zoekfunctie voor de familienaam blijkt <C*I*dr*s> te zijn, omdat de oorspronkelijke familienaam Caelendries was. [Topologisch lag er een gehucht *Caelendries* nabij de Oude Durme in Hamme].

De Zorro-zoekopdracht <C*I*dr*s>, brengt de verschillende kinderen in beeld ([Zorro-link](#))

Gemeente †	PR/BS †	Geb.datum †	Achternaam †	Voornamen †	VDR_voornamen †	Geb.plaats †	MDR_achternaam †	MDR_voornamen †
Stekene	PR	07-12-1793	Caeldries	Aldegonda	Joannes	Exaerde	Vinck	Norbertina
Stekene	PR	14-12-1794	Caeldries	Joanna Jacoba	Joannes	Exaerde	Vinck	Norbertina
Stekene	PR	26-10-1797	Caeldries	Laurentius	Joannes		Vincke	Albertina
Stekene	BS	26-10-1797	Caeldries	Laurentius	Joannes		Vincke	Albertine
Stekene	PR	08-07-1799	Caeldries	Anna Catharina	Joannes	Eksaarde	Vincke	Eleonora Albertina
Stekene	PR	15-04-1801	Caeldries	Sophia	Joannes Jacobus	Eksaarde	Vincke	Eleonora Norbertina
Stekene	BS	18-04-1801	Caeldries	Sophie	Jean Jacques		Vincke	Norbertine

En wat met vader Joannes Caeldries ?

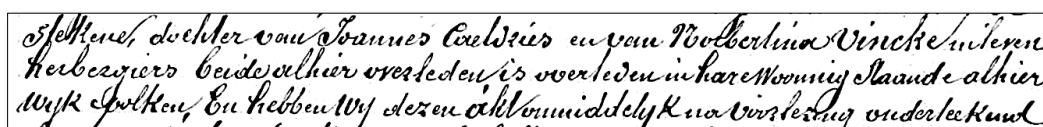
Met de Zorro-zoekopdracht <C*I*dr*s> vonden we ook de geboorte- en overlijdensakte van vader Joannes Caeldries terug. Hij werd geboren in Eksaarde op 08-11-1753 als Joannes Jacobus Caelendries, de zoon van Maximilianus en Catharina Beukels. [FS-link: PR-Geb scan 108 R-07](#)

Hij overleed ook als Joannes Jacobus Caelendries te Stekene op 06-09-1824 om 7 uur 's morgens. Waar hij stierf in zijn huis op de wijk 'den Poliaan' (Polken?). [FS-link: PR-OVL scan 178 R-02](#)

Joannes trouwde al eerder in Stekene met de weduwe Maria de Waeij. Alhoewel hij al 26 jaar was, wordt hij dan nog steeds als minderjarig aangeduid, met Jacobus Beukels -zijn dooppeter- als voorgd. Joannes Jacobus woonde toen in Sinaai, maar was wel geboren in Eksaarde. [FS-link: PR-Huw Scan 251 L-03](#)

En ... hij huwde een derde keer met de Sinaaise weduwe Elisabeth de Rechter. Dat huwelijk had plaats te Moerbeke (x28-05-1801), amper 6 weken na Albertina Vincke's overlijden. [FS-link: PR Huw scan 109 R-01](#)

In de overlijdensakte van zijn 2de kind Joanna Jacoba Caeldries vonden we nog bijkomende informatie. Zij overlijdt op 02-01-1873 te Stekene -78 jaar oud- en was gehuwd met Augustinus Lauwaert. Haar overlijdensakte bevat volgende zinsnede over haar ouders Joannes Caeldries en Norbertina Vincke.

Joannes en Norbertina, alias Albertina waren 'in leven herbergiers ... op de wijk Polken'. Maar, dat was al meer dan driekwart eeuw geleden. (Joannes [† 08-11-1753], Eleonora Norbertina [† 18-04-1801])

Of ... hoe de zin "obiit ante suppletas caeremonias" toch nog voor een heel mooi verhaal zorgde. Alhoewel ... hoe zit dat nu met die 'anonieme' zoon Laurentius? Dat is niet echt ter verklaren.

Het levensverhaal van Clotilde Vertente (1895-1993)

Peter Marin (zijn overgrootvader Eduard Edmond Vertente was de broer van Clotilde)

Clotilde Vertente werd geboren op 29 oktober 1895 te Moerbeke-Waas als jongste dochter van Pieter Vertente en Clementine De Cock in een gezin met twaalf kinderen. Haar eerste kinderjaren speelden zich af in de Keizershoek waarna het gezin verhuisde naar de Statiestraat. Het bevolkingsregister en de geboorteakten uit die tijd geven als beroep van de vader landbouwer, koopman in hooi en herbergier aan terwijl voor de moeder herbergierster en winkelierster in koloniale waren vermeld wordt.

Op 16-jarige leeftijd verliest zij haar vader en zet heel het gezin zich in om de eindjes aan elkaar te knopen. De eerste wereldoorlog bracht niet alleen de gebruikelijke problemen die alle mensen in die periode kenden maar ook het overlijden van haar jongere broer Romain die in september 1914 opgeroepen was als dienstplichtige van de lichtung 1914. Na een opleiding van een vijftal maanden in de kazerne Dixmude te Querqueville in het noorden van Frankrijk wordt hij naar het front gestuurd waar hij dienst doet bij het derde Regiment Jagers te voet. Op 3 december 1916 overlijdt hij te Steenstraete door een kogel in het hoofd. Hij wordt begraven op het militair kerkhof van West-Vleteren. Clotilde moet niet alleen het verlies dragen van haar broer want een jaar later, in 1917, overlijdt ook haar moeder. Haar veel oudere broer Eduard Edmond heeft meer geluk en na vier jaar aan het front komt hij ongedeerd thuis.

Na wereldoorlog I, in februari 1919, verlaat zij Moerbeke-Waas om een drietal maanden bij haar oudere broer César te gaan wonen die tijdelijk in Gent verbleef en daar ingeschreven stond als herbergier (zijn bijberoep) terwijl hij meesterschipper was.

Huwelijksfoto Cyrille De Pelecyn en Clotilde Vertente

Begin juni komt zij terug naar Moerbeke-Waas in de Statiestraat. Ondertussen heeft zij ook haar toekomstige man Cyrille De Pelecyn, landbouwer, (geboren te Elene op 05/12/1891) leren kennen en huwen zij in september 1919. Haar man is juist teruggekeerd uit militaire dienst die hij volbracht als soldaat bij het 8ste Linieregiment. Zwaargewond aan zijn been tijdens De slag om de IJzer in oktober 1914 zal hij geëvacueerd worden naar een hospitaal in Glasgow, UK, waar hij 5 maanden revalideert. Na zijn terugkeer aan het front zal hij ingezet worden bij een opleidingseenheid.

Form 202, 1921
 S.S. SCANDINAVIAN, 1921
 545
 109221
 5 SEP 1921
 Appin Ont.
 Declaration of Passenger to Canada
 1. NAME DE PELECYN, HORTENSE Marie age 35
 2. Sex F. Are you married, single, widowed or divorced? M.
 If married, are you accompanied by husband or wife? If so, give name of husband or wife.
 3. Present occupation Knowledge. Intended occupation.
 4. Birthplace Antwerp, Belgium. Race or people Flemish.
 5. Citizenship Belgian. Religion Roman Catholic.
 6. Object in going to Canada to settle.
 7. Do you intend to remain permanently in Canada? Yes.
 8. Have you ever lived in Canada? No. If you have, give Canadian address.
 9. Why did you leave Canada?
 10. Money in possession belonging to passenger: \$ 50.
 If you cannot read, I must have on my arrival in Canada the sum of \$ 25.00.
 11. Can you read? Yes. What language? French.
 12. By whom was your passage paid? Mother in law.
 13. Ever refused entry to, or deported from Canada? No.
 14. Destination in Canada: Appin, Ontario.
 15. By which Canadian railway are you travelling to destination?
 16. Nearest relative in country from which you came: Mother in law, Appin, Ontario.
 17. Are you or any of your family mentally defective? No.
 Tubercular? No. Physically defective? No.
 Otherwise debarred under Canadian Immigration Law? No.
 I hereby declare that the above is the signature of passenger and that I have handed passenger a copy of Immigration Booklet 202.
 Signature of passenger: Hortense Pelecyn
 Sig. of Booking Agent: 547

Na de oorlog herneemt het leven zijn gang in Moerbeke-Waas en plant het gemeentebestuur een herdenking voor de gesneuvelden van de oorlog. Op 5 september 1920 wordt het een speciale dag voor Moerbeke. Na een misviering en een optocht van verschillende verenigingen door het dorp krijgt het verbond van oud-strijders zijn vaandel overhandigd en in aanwezigheid van tal van burgerlijke en militaire gezagsdragers wordt het monument voor de gesneuvelden, gefusilleerden en opgeëisten ingehuldigd. In de late namiddag is er een festival voorzien gevolgd door een muzikale avond afgesloten met een vuurwerk.

Een week na de inhuldiging van het herdenkingsmonument voor de gesneuvelden van Moerbeke-Waas wordt haar eerste zoon Georges geboren op 12 september 1920.

In 1921 vertrekt haar zus Maria samen met haar man Albert Vercauteren naar het verre Canada en vestigen zij zich te Appin, Southwest Middlesex in Ontario. Clotilde en haar man Cyrille krijgen waarschijnlijk goed nieuws uit Canada en besluiten ook de grote stap te wagen naar een beter leven. Op 13 september 1921, met een baby van juist 1 jaar, verlaten zij aan boord van de SS Scandinavian van de Canadian Pacific Railway Antwerpen en geven als eindbestemming van hun reis Appin in Ontario op. Hun overtocht in derde klasse werd betaald door hun schoonbroer Albert Vercauteren.

Photograph of the S.S. Scandinavian which brought Richard Nicholson to Canada in March 1913. (Source of photo - Kendal De Menech)

Hun verblijf in Canada was van korte duur want op 22 november 1922 komen zij de USA binnen via de haven van Detroit. De immigratiebeambte vermeldt als vervoermiddel: per roeiboort. De familie vestigt zich vervolgens in Racine, Wisconsin en zal daar gedurende vele jaren haar thuis hebben.

Ook een broer van Clotilde, nl Alphonse (° Moerbeke, 22/01/1890) vertrekt samen zijn vrouw De Vlioger Leontine (°1890, Stekene) en hun twee jonge kinderen Romain (°16/08/1921, Moerbeke) en Hector (°26/03/1923, Moerbeke) op 03/04/1924 uit België en zoekt zijn geluk in Delhi in Canada.

Er worden nog twee kinderen geboren in de familie De Pelecyn - Vertente, namelijk William op 18/08/1924 en Irene op 10/12/1929.

Cyrille was tewerkgesteld in de metaalgieterij van de tractorfabriek Case te Racine. Zijn kleindochter Debra Letsch (Rhineland, Wisconsin) vertelde mij dat in die periode de arbeidsomstandigheden zeer zwaar waren en dat er regelmatig arbeidsongevallen gebeurden. In die tijd betekende niet werken geen inkomen hebben en probeerde men daarom toch altijd enige reserve te hebben. Het was ook in die periode dat de vakbonden probeerden zich binnen te werken in de bedrijven en dat leidde tot sociale onrust en zelfs stakingen. Cyrille de Pelecyn nam altijd deel aan die stakingen in de overtuiging dat dit alleen maar de arbeiders ten goede kon komen. Op hoge leeftijd

vertelde Clotilde Vertente dat zij fier was dat zij en haar man Cyrille in die periode mee aan de basis lagen van de verbeterde arbeidsomstandigheden voor de werkende klasse. Ook Clotilde (Tilly) ging uit werken en verdiende de kost als strijkster in een wasserij. Iedereen droeg zijn steentje bij want ook William was krantenjongen en Irene hielp vanaf de leeftijd van 10 met onkruid wieden op de akkers. In de jaren 20 en 30 had de familie De Pelecyn - Vertente het duidelijk niet gemakkelijk en Lynda, dochter van William, en Debra, dochter van Irene, vertelden mij dat hun grootouders het niet breed hadden en dat tijdens de moeilijkste jaren er regelmatig weinig eten op tafel stond.

SERIAL NUMBER U. 2840	L. NAME (Print) CYRILLE VICTOR DE PELECYN		ORDER NUMBER
2. PLACE OF RESIDENCE (Print) MT PLEASANT RACINE WIS <small>(Number and street) (Town, township, village, or city) (County) (State)</small>			
[THE PLACE OF RESIDENCE GIVEN ON THE LINE ABOVE WILL DETERMINE LOCAL BOARD JURISDICTION; LINE 2 OF REGISTRATION CERTIFICATE WILL BE IDENTICAL.]			
3. MAILING ADDRESS Racine Wis 1507 Pratt Ave <small>(Mailing address if other than place indicated on line 2. If none insert word none)</small>			
4. TELEPHONE none	5. AGE IN YEARS 50	6. PLACE OF BIRTH Hellegem <small>(Town or county) (State)</small>	
DATE OF BIRTH Dec 5 1891 <small>(Mo.) (Day) (Yr.) (State or county)</small>			
7. NAME AND ADDRESS OF PERSON WHO WILL ALWAYS KNOW YOUR ADDRESS Clotilde De Pelecyn Same			
8. EMPLOYER'S NAME AND ADDRESS J. Case & Co Racine Wis			
9. PLACE OF EMPLOYMENT OR BUSINESS J. Case & Co Racine Wis <small>(Number and street or R. F. D. number) (Town) (County) (State)</small>			
I AFFIRM THAT I HAVE VERIFIED ABOVE ANSWERS AND THAT THEY ARE TRUE.			
D. S. S. FORM 1 (Revised 4-1-42)		16-21630-2 Cyrille De Pelecyn <small>(Registrar's signature)</small>	

Na het uitbreken van Wereldoorlog II in Europa maakt de Amerikaanse president gebruik van zijn bevoegdheid om het leger uit te breiden en zal stelselmatig de troepensterkte opgedreven worden. In april 1942 zullen zelfs alle mannen tussen de leeftijd van 45 en 64 jaar oud zich moeten laten registreren. Deze "Old Man's Draft" had niet als bedoeling deze mannen op te roepen voor militaire dienst maar wilde de Amerikaanse overheid een inzicht geven in het potentieel van de mannelijke bevolking om de productie op peil te houden. Ook Cyrille De Pelecyn liet zich registreren.

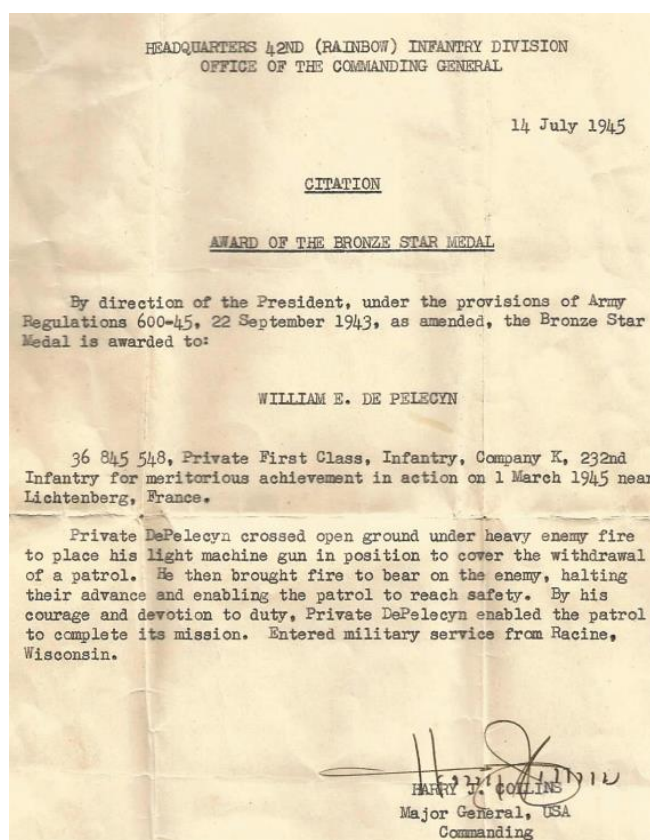

Zoon George (Judd), beroepshalve bestuurder van een bestelwagen, huwde op 27/09/1941 met June Fredrickson (°02/11/1922) wiens familie afkomstig was uit Oslo, Noorwegen. In november 1942 werd hij genaturaliseerd tot Amerikaan en in december als soldaat opgeroepen. Na zijn basisopleiding in Fort Sheridan, Illinois vertrekt hij in maart 1943 voor verdere opleiding naar Camp Chaffee, Arkansas, waar zijn vrouw June hem vervoegt en belandt hij uiteindelijk als korporaal in juli 1944 op het hoofdkwartier van het 48ste tank bataljon van de 14de Pantser Divisie in Camp Campbell, Kentucky. Zijn functie: bestuurder van een half-track rupsvoertuig bestemd voor verkenningsopdrachten.

Op 29 oktober 1944 landt zijn Tank Bataljon te Marseille in het zuiden van Frankrijk. Ze beginnen dadelijk aan hun opmars naar Duitsland en begin januari steken zij de Duitse grens over waar hun eenheid een mooie terreinwinst boekt. Net zoals in de Ardennen in december 1944 beslist het Duitse opperbevel begin januari 1945 een tegenoffensief "Operatie Nordwind" te lanceren en vallen zij de Amerikaanse troepen aan en drijven hen terug en brengen hun ernstige verliezen toe. Deze gevechten die gekend zijn onder de naam "de Slag van de Elzas" zijn zeer heftig en bij de tankgevechten tussen beide legers vallen veel slachtoffers. Het is vooral rond de

dorpen Hatten en Rittershoven, die bijna volledig verwoest worden, dat de strijd zeer zwaar is en daar wordt George op 15 januari verwond door schrapnel in de borst en de rechterarm. Hij is er van overtuigd dat de letsels niet dodelijk waren omdat in zijn uniform bont was ingenaaid als extra bescherming tegen de koude. Hij krijgt een "Purple Heart" onderscheiding en zal na zijn herstel echter in april 1945 tijdens een baseball wedstrijd zijn rechterarm breken en huiswaarts gestuurd

worden. George herneemt zijn vorige baan van bestuurder en zal twee zonen krijgen: Gary en Randy. Zijn echtgenote June overlijdt op 05/01/2016. Een jaar later, op 26/10/2017, overlijdt George te Racine.

Zijn jongere broer William (Bill), geboren in 1924, wordt ook opgeroepen om te dienen in het leger en krijgt zijn opleiding tot infanteriesoldaat (schutter, licht mortier) in Camp Gruber, Oklahoma. Hij wordt ingedeeld bij het 232ste infanterie regiment van de 42ste infanterie divisie die voet aan wal zet in Marseille op 8 december 1944. De eerste contacten met de vijand zijn er in de buurt van Strasbourg op de vooravond van Kerstdag. De infanteriedivisie vordert goed tot ook zij begin januari teruggedreven worden door het Duitse tegenoffensief in Elzas-Lotharingen. William en zijn broer George vechten nu in dezelfde streek tegen de Duitse vijand. Begin maart is er nog geen sprake van terreinwinst want gedurende gevechten die plaatsgrijpen op 1 maart bevinden zij zich nog steeds in de buurt van Lichtenberg, Frankrijk. William zal door zijn moedig gedrag tijdens die gevechten op 1 maart de Bronze Star Medal verdienen. Op het certificaat uitgereikt door zijn bevelhebber, generaal-majoor Collins, bevestigt die dat William zich op open terrein begaf onder fel vijandelijk vuur om vanuit die positie met zijn machinegeweer de vijand te beschieten en zo dekking te geven aan een patrouille soldaten die terugkeerde van een opdracht. Uiteindelijk zal de Duitse weerstand gebroken worden en steken zij op 31 maart de Rijn over en verovert de 42ste infanterie divisie verschillende steden waaronder Worms, Wurzburg en Nurnberg. Eenheden van de 42ste infanterie divisie bevrijden eind april het concentratiekamp Dachau en nemen Munchen in.

Na de Duitse capitulatie fungeert de 42ste infanterie divisie als bezettingsmacht van het westelijk deel van Oostenrijk. Tot in januari 1947 zal William in Oostenrijk blijven om tenslotte met zijn eenheid terug te keren naar de States. Eenmaal terug te Racine gaat hij als mecanicien aan de slag bij Case in Racine, de fabriek waar ook zijn vader werkt.

Cyrille De Pelecyn en Clotilde Vertente die hun aanvraag tot naturalisatie hebben ingediend worden respectievelijk in 1944 en 1946 Amerikaans staatsburger.

Eind 1947, op 12 december, slaat het noodlot toe en wordt Cyrille De Pelecyn 's morgens om 6uur omvergereden door een auto terwijl hij per fiets op weg was naar zijn werk. Hij overlijdt in de ambulance tijdens de rit naar het ziekenhuis. Zoon William wordt nu de kostwinner die zorgt voor zijn moeder Clotilde en jongere zus Irene.

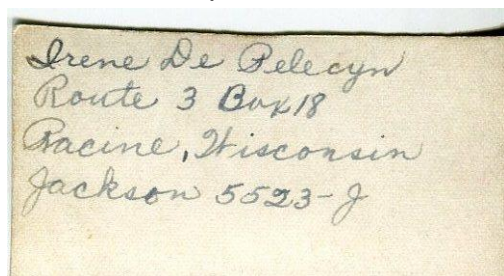
In 1949 huwt William met Ann Gulan, van Poolse afkomst, en in 1950 wordt zijn eerste dochter Lynda geboren. Het huis waar heel de familie woont wordt duidelijk te klein en William neemt er een tweede parttime job bij om te kunnen sparen voor een eigen huis. Na enkele jaren slaagt hij erin een woning te kopen en op 07/07/1954 wordt zijn tweede dochter Carol geboren. Die tweede job blijft hij houden omdat hij voor het zekere kiest en wil dat zijn familie het beter heeft dan hijzelf tijdens zijn kinderjaren. Clotilde Vertente blijft bij haar zoon inwonen. William zal zijn hele loopbaan bij Case werken en overlijdt te Racine 11/07/2009.

De jongste van het gezin De Pelecyn Vertente, Irene, huwt op 27/11/1948 met William R. Letsch (geb. 21/09/1926) die afkomstig is van Racine en werkzaam is als brandweerman. Na zijn middelbare school werd hij in 1944 opgeroepen voor militaire dienst bij de US Navy. In 1971 besluiten Irene en haar man William om samen met de vier kinderen naar Rhinelander in het noorden van Wisconsin te verhuizen. Clotilde Vertente die haar dochter niet kan missen verhuist mee naar Rhinelander waar zij op 19 september 1993 op 97-jarige leeftijd overlijdt. Zij is begraven te Racine waar zij bijna 50 jaar woonde. William R. Letsch overlijdt te Rhinelander op 19/11/2009.

Dit mooie fotootje van een jonge Irene heb ik teruggevonden tussen de familiefoto's van mijn grootmoeder Henriette Vertente. Op de achterzijde in een mooi handschrift haar naam en adres. Voordat ik de sporen van onze familie in Canada, en later USA, teruggevonden had dacht ik dat Irene de pennevriendin was van mijn vader Paul Marin. Mijn moeder Irene Wauters vertelde dat mijn vader als jongeman een tijdje gecorrespondeerd had met een Amerikaans meisje. Ik heb dat laten navragen bij Irene De Pelecyn maar zij kan zich dat niet meer herinneren. Irene vertelt wel dat zij het als kind raar vond dat er nooit over de familie in België gesproken werd en dat er geen contact meer was. Voor zover zij dat natuurlijk wist.

In september 2017 waren Lynda De Pelecyn samen met haar man Fred Paasch van Madison, Wisconsin op doorreis in België. Zij is de kleindochter van Clotilde Vertente en wilde de geboortestreek van haar grootmoeder leren kennen. Fred en Lynda brachten een bezoek aan Oostende, Moerbeke-Waas, Gent en Brussel. Te Moerbeke-Waas werd de statiestraat waar Clotilde haar jeugd doorbracht bezocht en een woordje uitleg gegeven over de voormalige site van het suikerfabriek. Tenslotte werd aan het herdenkingsmonument voor de Moerbeekse gesneuvelden uit WO I bloemen neergelegd ter nagedachtenis aan Romain Vertente, Clotilde's broer, die sneuvelde te Steenstraete in 1916.

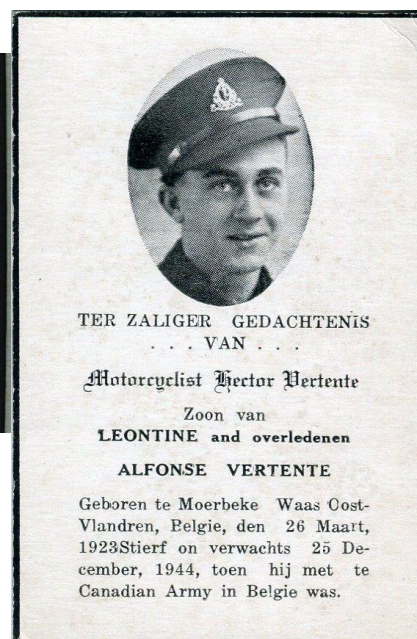
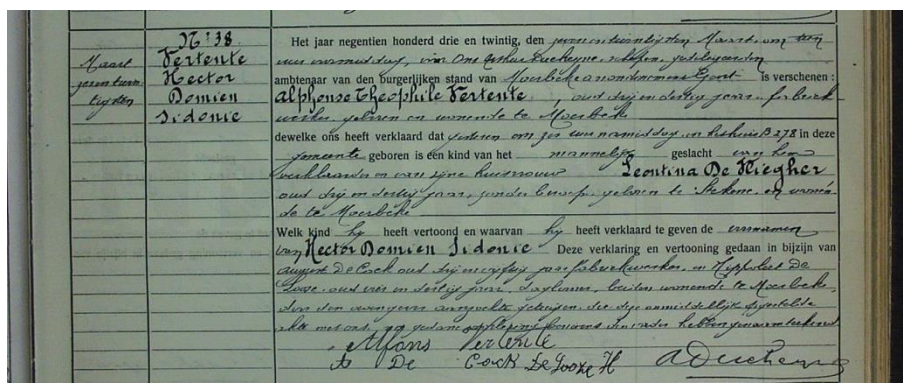

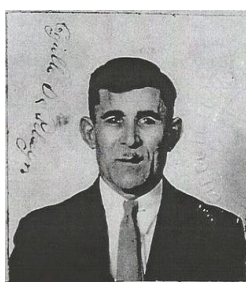
Wat de oudere broer van Clotilde betreft, namelijk Alphonse Vertente, heb ik enkel info over zijn zonen Romain en Hector.

Via de Flemish Society in Ontario heb ik getuigenissen gekregen van mensen die Romain gekend hebben. Het is tijdens of vlak na WO I dat in Ontario de tabaksteelt van de grond kwam en heel wat Vlamingen die naar Canada emigreerden waren actief in die sector. Romain baatte een tabakranch uit te Burford, Ontario en had een immo- en verzekeringskantoor te Delhi, Ontario waar hij woonde. De naam Romain was niet langer in gebruik en was nu veranderd in Raymond. Zijn bijnaam was "Slim" Vertente omdat hij meer dan 6 voet groot was. Romain en zijn echtgenote Martha Vandepoele hadden geen kinderen en overleden respectievelijk op 23/09/1999 en 20/03/1998.

De tweede zoon Hector die geboren was in 1923 wilde absoluut ingelijfd worden bij het Canadese leger en vermeldde als geboortedatum 1921 toen hij zich als vrijwilliger meldde. Hij werd op 18/09/1940 aangeworven en kreeg een opleiding als seingever in Groot-Brittannië maar helaas overleed hij op 25/12/1944 in België. Op zijn overlijdensattest staat vermeld dat hij overleden is aan de verschillende letsels opgelopen tijdens een aanrijding met een vrachtwagen. Hij is begraven op de "Canadian War Cemetry" te Bergen op Zoom in Nederland.

Het gezin Cyrille De Pelecyn - Clotilde Vertente

Cyrille De Pelecyn ° 15/12/1891 te Hillegem, †12/12/1947 te Racine, Wisconsin USA.

Gehuwd op 18/09/1919 te Moerbeke-Waas met Clotilde (Tilly) Vertente ° 29/10/1895 te Moerbeke-Waas, †19/09/1993 te Rhinelander, Wisconsin USA. Ze hadden drie kinderen:

1. George (Judd), ° 12/09/1920 te Moerbeke-Waas, †27/09/2017 te Racine, Wisconsin USA. Gehuwd op 27/09/1941 te Racine, Wisconsin USA met June Fredrickson ° 02/11/1922, †05/01/2016 te Racine, Wisconsin USA. Kinderen Gary en Randy.
2. William (Bill), ° 18/08/1924 te Racine, Wisconsin USA, †11/07/2009 te Racine, Wisconsin USA. Gehuwd op 28/05/1949 te Racine, Wisconsin USA met Ann Gulan ° 02/09/1926 te Racine, Wisconsin USA, †03/07/2018 te Monona, Wisconsin USA. Kinderen Lynda en Carol Jean.
3. Irene, ° 10/12/1929 te Racine, Wisconsin USA † te Rhinelander, Wisconsin USA. Gehuwd op 27/11/1948 te Racine, Wisconsin USA met William R. Letsch ° 21/09/1926 te Racine, Wisconsin USA †19/11/2009 te Rhinelander, Wisconsin USA. Kinderen Debra, William John, Paul en Lori.

 HOUSE OF COMMONS
 CHAMBRE DES COMMUNES
 CANADA
 OFFICE OF THE SERGEANT-AT-ARMS
 BUREAU DU SERGENT D'ARMES

May 11th, 2016

Mr Peter Marin
 Salvialaan 48
 Oostende, West-Vlaanderen, 8400
 Belgium

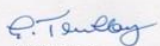
Dear Mr Marin:

On behalf of the Speaker of the House of Commons, the Honourable Geoff Regan, I am pleased to enclose a copy of page 468 from the Book of Remembrance of the Second World War.

Inscribed on this page is the name of Signalman Hector Vertente, Royal Canadian Corps of Signals. A grateful nation recognizes his sacrifice every year on October 7th, when this page is displayed for public viewing in the Memorial Chamber of the Parliament of Canada.

In the same sense of gratitude, this page is sent to you with the sincere hope it will remain a source of pride for your family.

Yours sincerely,

 Lyle Tremblay

Emigratie naar Canada, Overzicht van bronnen met genealogische informatie

Luc Chalmet

Op 19 oktober 2023 presenteerde ik in de zaal Coleta De Schryver van Huis Janssens te Sint-Niklaas een familiegeschiedenis van Edmond Van Moorhem met emigratie naar Québec, Canada. In opvolging van deze sessie geven we wat achtergrondinformatie over bronnen met genealogische waarde in Québec zoals afgesproken.

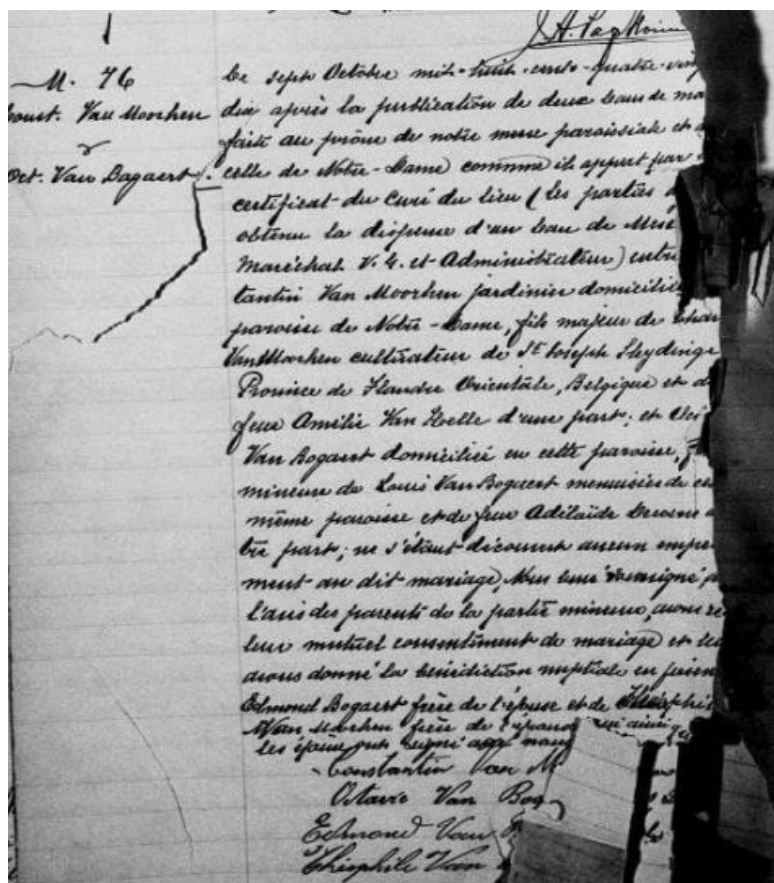
Er waren rond de eeuwwisseling van 1900 heel veel emigraties naar de Verenigde Staten van Amerika. Vergeleken met die exodus blijken emigraties naar Québec Canada eerder zeldzaam, en dan vooral vanuit het Waasland. Ook het Red Star Line museum in Antwerpen heeft hierover weinig informatie.

Bij het opzoeken van de geschiedenis rond de emigratie van grootoom Edmond Van Moorhem die met zijn gezin vanuit Moerbeke-Waas naar Montréal trok in 1907²¹ werden veel online informatiebronnen aangesproken. In dit relaas geven we enkele waardevolle genealogische bronnen met een evaluatie op basis van deze emigratiecasus. We hopen dat daardoor genealogen met familiebanden in Québec gemakkelijker de weg vinden naar genealogische informatiebronnen.

Bibliothèque et Archives nationales du Québec, [BANQ](#)

Dit is het nationaal archief van de Canadese provincie Québec, vergelijkbaar met ons Rijksarchief, met een grote rijkdom aan online archiefstukken. Voor genealogisch onderzoek kan je best de ‘parochieregisters’ onderzoeken. Die zijn (voor gebeurtenissen ouder dan 100 jaar) online gratis beschikbaar. Het is wel even zoeken. Via “Plateformes numériques” → Patrimoine québécois →

Registres de l’état civil” kan je in “Paroisses” gaan zoeken. Zo vond ik bijvoorbeeld het huwelijk van Constant Van Moorhem met Octavia Van Bogaert, gehuwd in de parochie Saint-Jean-Baptiste-de-Montréal op 7 oktober 1890. Constant is een neef van Edmond. Opzoekingen in BanQ zijn vergelijkbaar met zoeken in de beelden van FamilySearch. Probleem is wel dat er in Montréal heel veel (katholieke) parochies zijn en dat je de naam ervan moet kennen voor je gericht kan gaan zoeken. Naast katholieke parochies zijn er ook heel veel andere protestantse registers. Dus toch wel een uitdaging. Maar de beelden van de akten zijn online beschikbaar en dat is wat telt. Noteer dat “parochies” onder “burgerlijke stand” ondergebracht zijn, wellicht omdat er in die periode nog geen Burgerlijke Stand was ingevoerd die vergelijkbaar is met die van ons.

²¹ Luc Chalmet: “Lief en leed op weg naar Canada“, Kroniek van het Land van Waas, Jg.45, pp. 4-5, 17-21 en 66-72 (2017)

Er zijn ook heel veel interessante documenten die enkel via een bezoek aan het archief ter plaatse kunnen bekeken worden. Maar daar hebben we onze lokale contactpersoon Matthijs Pietrala voor die altijd voor jou ter plaatse iets kan gaan opzoeken. Je kan hem contacteren via zijn [emailadres](#).

Institut généalogique Drouin, [Généalogie Québec](#)

Dit is een betalende genealogische website die alle collecties en zoekmiddelen groepeerd die werden verzameld en ontwikkeld door het Drouin Instituut. Het gaat om indexeringen van meer dan 50 miljoen beelden van archiefstukken uit Québec. Qua opzet is het vergelijkbaar met een online database van geïndexeerde beelden met zoekinstrumenten, zoals zorro®. Het is niet goedkoop, zo'n 100 € per jaar maar als je veel wil opzoeken in Québec loont het misschien wel de moeite. Voor zo'n 5 € kan je een 24u toegang krijgen. Wij ervaren in elk geval deze databank als de meest waardevolle voor ons stamboomonderzoek.

Voor geboorten, huwelijken en overlijdens moet je hier inloggen op de database [LAFRANCE \(BMS\)](#), waarbij BMS staat voor (Baptêmes Mariages Sépultures) dus (Dopen Trouwen Begravingen). Hier gaat het om 11 miljoen BMS akten van Québec aangevuld met enkele andere regio's rondom Québec. De sterkte ligt in de indexeringen van onder andere:

- Alle katholieke huwelijken in Québec tussen 1621 en 1918
- Alle protestante huwelijken in Québec tussen 1760 en 1949
- Alle huwelijken in Québec geregistreerd door de overheid (onze Burgerlijke Stand) in Québec tussen 1926 en 1997
- Alle katholieke dopen en begravingen tussen 1621 en 1861
- Alle overlijdens geregistreerd door de overheid tussen 1926 en 1997

Hierbij worden beelden van de originele akten getoond (eigen beelden of doorgelinkt naar de beelden van BanQ, samen met de indexeerinformatie.

Via een eenvoudig zoekscherm op familienaam en voornaam, gebruik makend van wildcards, kan je een overzicht krijgen van referenties naar alle aktes (BMS) waarin deze naam voorkomt. Als het beeld voorhanden is, krijg je ook een link naar het beeld.

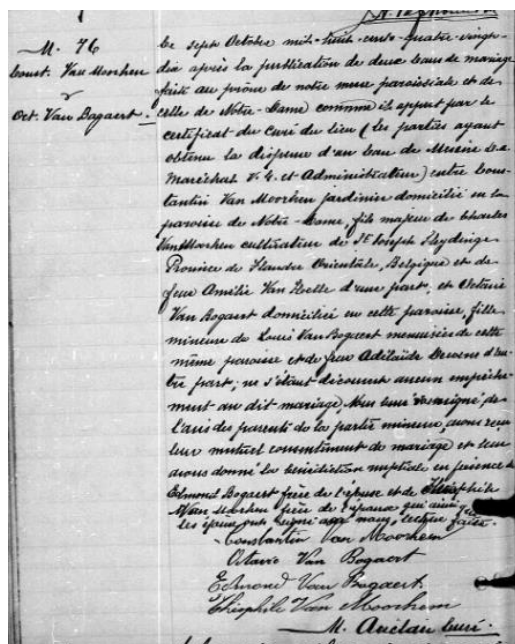
En zoals te verwachten zijn hier nogal wat varianten op familienamen. Dat komt vooral omdat de namen van geëmigreerde Vlamingen door anderstaligen (frans- en engelstaligen) geregistreerd worden en dan liep het nogal eens fout bij het correct noteren van de naam. Zo hebben we met veel moeite hier toch het huwelijk gevonden van de eerder vermelde Constant Van Moorhem met Octavia Van Bogaert:

Num.	date	type	parolisse	rôles	âge	nom †	prénom †	âge	nom †	prénom †
5091315	1890-10-07	m	Montréal (St-Jean-Baptiste)	S-S	maj	VANMOORHEN	Constant	min	VANBOGAERT	Octavie

Doorklikken op de datum in bovenstaande lijst geeft indexinformatie en een link naar hun eigen beeld van het parochieregister. Noteer dat de 'n' op 't einde van de familienaam de oorsprong van ons zoekprobleem was. Het is niet ongewoon dat 'm' en 'n' omgewisseld worden. Dat vinden we ook met de 'h' in 'Van Moorhem', die letter valt soms weg, en de 'h' wordt soms als een 'k' geschreven. Ook de 'Van' geeft variaties. Zo wordt de spatie tussen twee delen dikwijls weggelaten (zoals in dit voorbeeld), en soms wordt die 'Van' helemaal verdonkeremaand. Dus daar moet je allemaal rekening mee houden, bij het invullen van de zoeknaam, maar dat moet je ook doen bij Zorro® dus dat zijn we een beetje gewoon geraakt. Opvallend is hier dat het beeld van de akte veel vollediger is dan het beeld van de

identieke akte bij BanQ. Het gaat om twee verschillende foto's waarbij een plooi onderaan rechts in de tweede foto werd teruggevouwen zodat de akte onderaan volledig leesbaar wordt.

Mariage		07-oct.-1890
Montréal (St-Jean-Baptiste)		Acte original : dtp_11570871.jpg
VANMOORHEN, Constantin Sujet Résidence : MONTREAL	Ét. civ. âge célib. maj	
VANBOGAERT, Octavie Sujet Résidence : MONTREAL	Ét. civ. âge célib. min	
VANMOORHEN, Charles Père de l'époux Résidence : BELGIQUE (BELGIQUE)		
VANHELLE, Amelie Mère de l'époux	décès décédée	
VANBOGAERT, Louis Père de l'épouse Résidence : MONTREAL		
DEVOINE, Adelaide Mère de l'épouse	décès décédée	
Copyright ©2023 Institut généalogique Drouin, GenealogieQuebec.com		

Andere bronnen

Er zijn nog een reeks andere mogelijke bronnen die we hebben aangesproken voor ons onderzoek in Québec, maar die zijn niet altijd specifiek gericht naar deze provincie, en dikwijls betalend. We vermelden er enkele die de moeite zijn om te bezoeken als je een omvangrijk genealogisch onderzoeksproject hebt in Québec:

- [BMS 2000](#) (betalend, duur) is een gemeenschappelijke database voor BMS data afkomstig van 24 genealogische verenigingen in de provincie Québec, Canada. In totaal zijn 16,6 miljoen BMS records verzameld in deze online database.
- [Ancestry](#) (betalend, zeer duur) is een zeer uitgebreide genealogische service provider met accent in Noord-Amerika, dus ook met veel data over Canada en Québec.
- MyHeritage, met een specifieke [Canada onderzoekspagina](#) (betalend, duur)
- [FamilySearch](#) (gratis) biedt heel veel beelden aan van records, maar om er voor Québec en Montréal je weg in vinden naar de parochie die je nodig hebt is een hele opgave. BanQ is wat dat betreft een beetje meer toegankelijk, en LAFRANCE nog meer.

Op deze site kan je ook veel passagierslijsten van emigranten vinden en dat is heel interessant. Voor mij was het de enige site waar ik passagierslijsten vond van afreizen uit Antwerpen naar Québec.

Voor transatlantische emigraties vanuit onze streken is het waardevol om de passagierslijsten van schepen op te zoeken. Hier zijn de Venesoenrapporten²² van onschatbare waarde. We citeren uit '[Familiegeschiedenis](#)':

'Eugène Venesoen was van 1892 tot begin jaren 1920 hoofdcommissaris van de federale emigratiedienst te Antwerpen. Als afgevaardigde van de federale overheid hield hij statistieken bij van emigranten die via Antwerpen naar Amerika reisden. Dit waren maandelijkse overzichten van het totaal aantal emigranten, ingedeeld per schip en datum van afvaart. De overzichten bevatten ook gegevens over de vlag waaronder het schip voer en de naam van de kapitein.

²² Een indexering van de Venesoen rapporten is te raadplegen in het Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen te Merksem.

Vanaf 1896 hield Venesoen ook nauwkeurige en uitvoerige lijsten bij van alle Belgische emigranten die vanuit Antwerpen derdeklas reisden naar bestemmingen in Noord- en Zuid-Amerika. In deze verslagen noteerde hij voor iedere Belgische emigrant in principe de volgende gegevens: naam en voornaam, leeftijd, plaats van herkomst, beroep, plaats van bestemming, talen gesproken door de emigrant, de som contant geld die hij bij zich had, medereizigers, enz. Let op: persoonlijke informatie van emigranten vind je in de Venesoenrapporten alleen voor Belgische emigranten die derdeklas reisden. Wat betreft emigranten van andere nationaliteiten maakte Venesoen alleen algemene statistieken. Emigranten die tweedeklas reisden zijn alleen via passagierslijsten te achterhalen.”

Ook bij het [Red Star Line](#) museum kan je hiervoor terecht.

CSY : Dè doorbraak voor onopgeloste moordzaken

Sofie Claerhout

Een moordenaar laat zijn DNA achter, maar we vinden geen match... Via CSY of 'Crime Scene Investigation' op het mannelijk Y-chromosoom, kunnen we de familie van de dader opsporen en zo eindelijk aanslepende mysteries na jaren alsnog ontrafelen. Geen [dader onbekend](#).

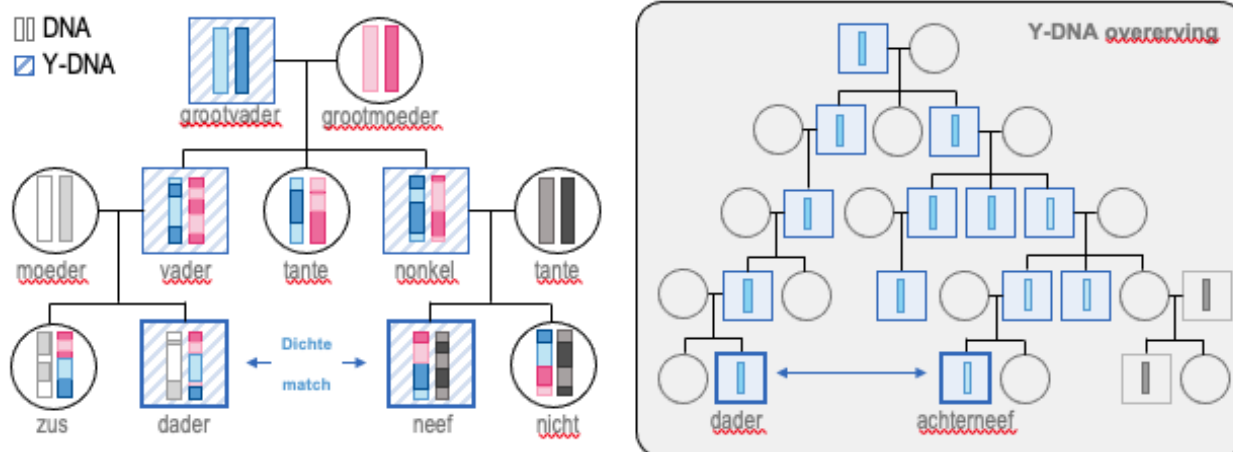

dr. Sofie Claerhout toont het belang van genealogisch onderzoek in forensisch DNA onderzoek als gastspreker tijdens onze zeer gesmaakte contactavond van 30 november 2023 in zaal Coleta De Schryver, huis Janssens, Sint-Niklaas.

In de nacht van 11 november 1992 werd de jonge studente Christiane Heiser brutaal vermoord op haar studentenkamer in Brussel. De dader liet een bloedspoor met zijn DNA achter op de crime scene. Maar ondanks dat DNA een doeltreffend hulpmiddel is om iemand te identificeren, is de moordenaar van Christiane nog steeds niet ontmaskerd. Waarom niet? Er bleek geen identieke DNA-match te zijn met de verdachten in de zaak of met misdadigers gekend bij justitie. De zaak blijft tot op vandaag een groot mysterie en draagt nu al bijna 30 jaar het label 'cold case', een onopgeloste zaak.

Maar wat als ik zeg dat ik dit met mijn [CSY-onderzoek](#) kan dat veranderen en hier niet hoeft te stoppen. We weten tegenwoordig al veel meer over DNA dan dertig jaar geleden. Als de dader onder de radar blijft, zouden we hem nu ook kunnen vinden via zijn familie dankzij het Y-chromosomaal DNA.

Hoe? DNA krijg je van beide ouders, maar wordt na elke generatie door elkaar geschud. Zo is nog maar 12.5% van jouw DNA gelijk aan dat van je neef en nicht. Veel te weinig. Het Y-chromosoom daarentegen is het enige stukje DNA dat elke zoon bijna ongewijzigd overerft van zijn vader. En dit voor generaties lang. Hierdoor vergroot de kans dat we een achterneef van de dader vinden, wat met de standaard DNA technieken niet mogelijk is.

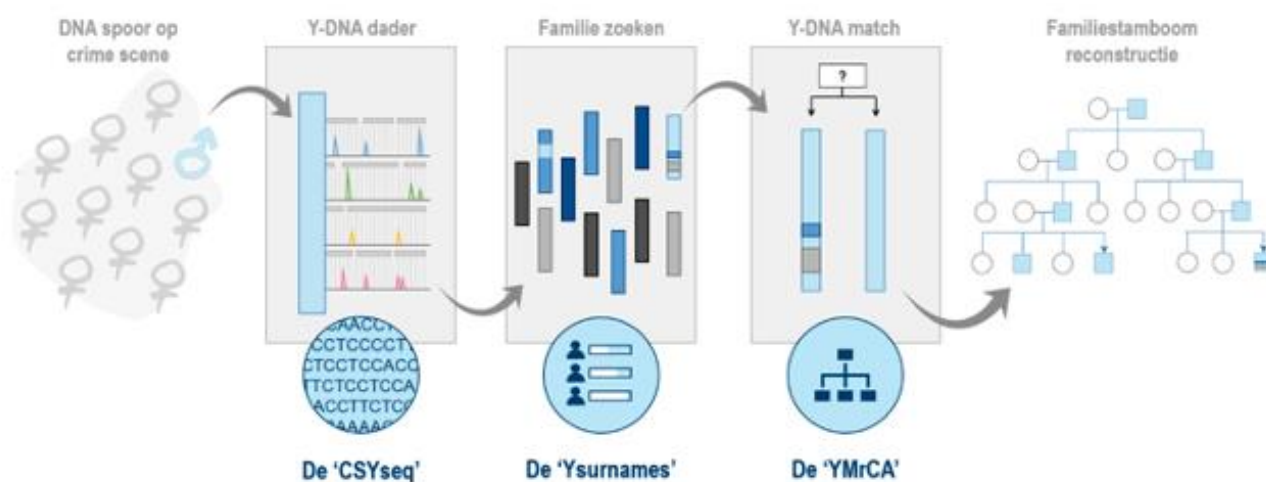

De DNA code schudt elke generatie door elkaar en is daardoor veel complexer dan de overerving van het Y-chromosomaal DNA.

CSY - 'Crime Scene Investigation' via het Y-chromosoom

Vanaf nu kunnen we dus het mannelijk Y-chromosoom gebruiken als nieuw 'Crime Scene Investigation' wapen, of kortweg CSY. Is dit onderzoek dan enkel voor mannelijke daders? Ja. Maar aangezien meer dan 90% van alle moordenaars in België mannen zijn, kunnen we dit toepassen op de meeste moordzaken. Het enige probleem is dat er nog geen Y-DNA databank bestaat. Daarom moeten we op zoek gaan naar mannen rond de crime scene die de moord willen helpen oplossen door vrijwillig hun Y-DNA te geven. Via een grootschalig CSY verwantschapsonderzoek vergelijken we dan alle Y-chromosomen met dat van de dader.

Maar... Zo'n grootschalig onderzoek is tijdrovend en duur. Daarom creëerde ik na jarenlang onderzoek drie hulpmiddelen om dit proces te versnellen. De 'CSYseq' detecteert van bijna 100 mannen tegelijk de meest interessante regio's op het Y-chromosoom. Daarna sorteert de 'Ysurnames' deze mannen op Y-DNA gelijkenis met de dader en voorspelt hij de kans dat ze dezelfde familienaam dragen. En uiteindelijk berekent de 'YMrCA' de verwantschap tussen de gevonden match en de onbekende dader. Zo kan de politie gericht verder klimmen in de familiestamboom om de moordenaar te traceren.

Figuur 1Mijn onderzoek maakt verwantschapsonderzoek efficiënter via drie hulpmiddelen: de 'CSYseq' detecteert interessante Y-regio's, de 'Ysurnames' voorspelt de familienaam van de dader, en de 'YmrCA' berekent de graad van verwantschap met zijn match.

“De hoofdprijs op het forensisch wereldcongres is binnen,
Nu nog de Belgische wetgeving”

En hoe werkt zo'n CSY verwantschapsonderzoek nu concreet?

Wanneer er voldoende vrijwilligers zijn, vergelijken we de interessantste regio's op hun Y-chromosoom met dat van de dader. Interessantste regio's? Wel, doorheen de generaties kan de Y-DNA code veranderen of muteren. Snelle mutaties zorgen ervoor dat we accuraat dichte familie kunnen terugvinden, zoals broers of neven, maar ook heel verre verwanten tot zelfs 40 generaties ver! En daar stopt het niet. Trage mutaties brengen ons maar liefst 300.000 jaar terug in de tijd via migratielijnen richting Y-adam in Afrika. Hierdoor kunnen we de biologische afkomst van elke man op aarde achterhalen, en dus ook van de onbekende dader.

Doordat deze mutatie-analyse lang duurt, ontwikkelde ik samen met mijn promotor de 'CSYseq'. Dat is de eerste detectiemethode ooit die zowel snelle als trage Y-mutaties samen kan analyseren. Hierdoor kunnen we efficiënt dichte en verre familieleden van de dader detecteren én tegelijk zijn biologische afkomst achterhalen. En daarbovenop kunnen we met de CSYseq bijna 100 mannen in één keer analyseren, wat het uiterst doeltreffend maakt voor grootschalig verwantschapsonderzoek. Een primeur! Onze nieuwe methode kreeg dan ook wereldwijde interesse, waardoor ik in 2019 de hoofdprijs won op het forensisch wereldcongres.

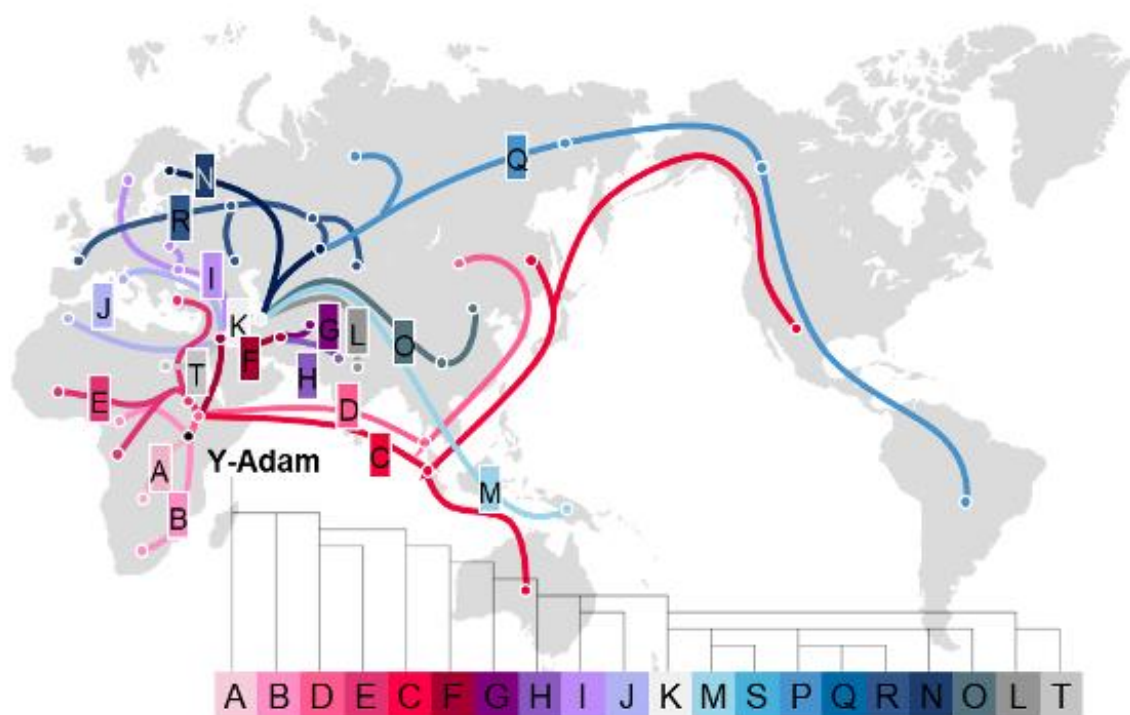

(links) presentatie op het forensisch wereldcongres ISFG19; (rechts) in ontvangst nemen van de hoofdprijs gekozen door jury en publiek.

Y-chromosoom als familie barcode

En hoe gaat het dan verder? Stel, de dader matcht met meneer Claerhout. Heeft de onbekende dader dan dezelfde familienaam? Misschien wel, want de familienaam wordt ook doorgegeven van vader op zoon. Daarom ontwikkelde ik de 'Ysurnames', het eerste programma ooit dat berekent hoeveel procent kans er is dat de dader dezelfde familienaam draagt als zijn match. Door mijn Y-chromosoom onderzoek op 1.100 familienamen, ondervond ik dat deze kans afhankelijk is van bijvoorbeeld het aantal mutaties of hoe frequent de familienaam voorkomt.

Maar hoe vinden we dan de dader binnen die familie? Via de 'YMrCA', onze nieuwe rekenmachine om in te schatten hoeveel generaties er zitten tussen de dader en zijn match. Aan de hand van 2.500 verwante mannen, onderzocht ik de specifieke snelheid waarmee de Y-regio's muteren. Daardoor kunnen we nu accurater inschatten of de match van de dader zijn broer is of eerder een verre achterneef.

Trage Y-mutaties brengen ons via migratielijnen terug in de tijd en verdelen alle mannen in 20 groepen, van A tot T. Hiermee kunnen we de biologische afkomst van de dader achterhalen.

TOP, maar waar wachten we op?

Helaas mogen we in België nog niet het Y-chromosoom en verwantschapsonderzoek voor gerechtelijk speurwerk gebruiken... Daarom pleit ik al jarenlang om DNA-verwantschapsonderzoek te implementeren in onze Belgische wetgeving. En dat is aan het lukken, want samen met de minister van justitie schreven we een nieuw DNA-wetsvoorstel. Het principe, doel en kracht van CSY goot ik eind 2022 op uitnodiging van uitgeverij Lannoo in een publieksboek 'Dader onbekend', waarvoor ik de jaarprijs van wetenschapscommunicatie van de Koninklijke Academie in ontvangst mocht nemen. "De wet Claerhout" zoals minister van justitie Van Quickenborne het ooit gedoopt heeft, werd door de ministerraad, Raad van State en de Koning goedgekeurd. Hopelijk komt begin 2024 groen licht van het parlement.

Na mijn grootschalige bevolkingsenquête, bleek ook de Belgische bevolking enthousiast over CSY: 96% van de deelnemers wou samen met mij de laatste kans benutten om een vastgelopen moordzaak na jaren vol onzekerheden op te lossen. Jij ook? Surf dan naar www.CSY-leuven.be en wie weet help je binnenkort mee bij het identificeren van de moordenaar van Christiane Heiser!

Elke gift is goud waard ♥

CSY-Leuven.be/steun-CSY

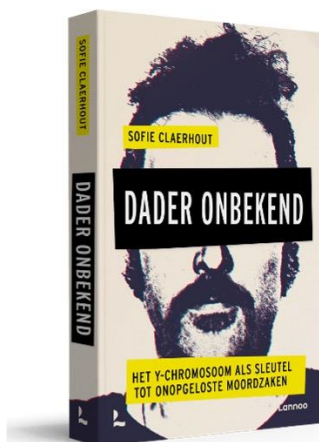
HELP MOORDEN OPLOSSEN!

www.csy-leuven.be/steun-csy

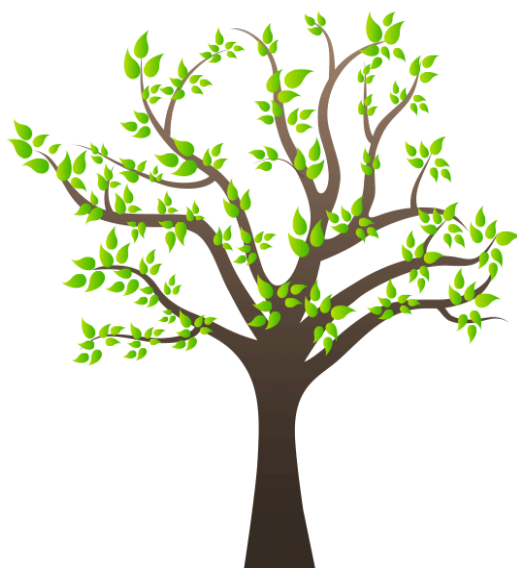
U kan CSY steunen via BE45 7340 1941 7789 (KREDBEBB), met de gestructureerde mededeling +++400/0022/69031+++. Bij een gift van minstens €40, krijgt u een fiscaal attest en belastingvermindering.

BIO - Dr. Sofie Claerhout

Dr. Sofie Claerhout (°1993) promoveerde als eerste in België tot doctor in de Forensische Genetica. Ze is gefascineerd door genetica, gek op genealogie en gedreven door een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Aan de KU Leuven onderzoekt ze het enige stukje DNA dat ze zelf niet heeft: het mannelijk Y-DNA. Waarom? Om een laatste redmiddel te bieden bij forensische cold cases. Door haar wetenschappelijke inzichten kan eindelijk een doorbraak komen bij heel wat tot op vandaag slepende mysteries. Het mannelijk Y-DNA zet Sofie in als een krachtig hulpmiddel om jarenlang vastgelopen moordzaken toch nog op te lossen via grootschalig DNA-verwantschapsonderzoek. Haar CSY-onderzoek werd bekroond met de [hoofdprijs op het forensisch wereldcongres](#), ze won de [Vlaamse PhD cup](#) samen met de [publieksprijs](#) en werd benoemd tot [Kraak van Kortrijk](#). Op dit moment staat ze nauw in contact met minister van justitie om DNA-verwantschapsonderzoek te implementeren in onze Belgische wetgeving. Het principe, doel en kracht van CSY goot ze eind 2022 op uitnodiging van uitgeverij Lannoo in een publicatieboek ['Dader onbekend'](#), waarvoor ze de [jaarprijs van wetenschapscommunicatie](#) van de Koninklijke Academie in ontvangst mocht nemen. Alle CSY info is te vinden op de website: www.CSY-Leuven.be.

Rositta Van Havere

In liefdevolle herinnering

Jozef Marie Antoon D'EER, 100j 10m 28d

° Haasdonk op 08-05-1897

† Waasmunster op 05-04-1998

Zoon van Karel Louis en Marie Louise De Smet

x Clothilde Gislena De Ruyte

Magdalena Mathildis (Madeleine) DELAGAYE, 106j 5m 4d

° Antwerpen op 16-07-1910

† Belsele op 20-12-2016

Dochter van Charles Louis en Maria Rosalia Theunis

x Georges Clement Maurice Van Daele

Joanna Clementia (Jeanne) DENERT, 101j 4m

° Bazel op 24-11-1908

† Sint-Niklaas op 24-03-2010

Dochter van Raymondus en Julia Maria De Cauwer

x Egidius Franciscus Claus

Godelieva Julia DEPROUW, 100j 3m 16d

° Zele op 18-08-1922

† Lokeren op 04-12-2022

Maria Emma DESMET, 100j 2m 23d

° Herne op 04-09-1895

† Moerbeke-Waas op 27-11-1995

Dochter van Franciscus en Clementina Vanbellingen

x Frans Herremans

Sibille Jeanne Hélène DEVOSSE, 102j 2m 20d

° Verviers op 20-12-1912 † Lokeren op 12-03-2015

Dochter van Joseph en Helene Klosterhalfen

x Charles Spéguel

Magdalena Cornelia DEWITTE, 100j 11m 9d

° Westouter op 25-01-1890 † Lokeren op 03-01-1991

Dochter van Henricus Ludovicus en Philomena Juliana Croes

x Carolus Van Sompel

Maria Leonia DHOEY, 100j 25d

° Verrebroek op 14-10-1905 † Verrebroek op 08-11-2005

Dochter van Petrus en Angelina Ludovica Van Wauwe

x Cesar Laureys

Maurice Karel Frans DIELEMAN, 100j 2m

° Belsele op 07-12-1909 † Malle op 07-02-2010

Zoon van Franciscus Emilius en Celina Philomena Cornelis

x Paula Van Driessche

Maria DIERICK, 103j 7m 3d

° Waasmunster op 23-07-1896 † Jambes op 26-02-2000

Dochter van Petrus Josephus en Emma Seraphina Goossens

x Alfred Du Tré

Petrus Jacobus (Kobe) DIERICK, 101j 6m 23d

° Sint-Gillis Dendermonde op 29-07-1829 † Waasmunster op 21-02-1931

Zoon van Joannes en Maria Anna De Visscher

x Maria Joanna Moens

Maria Joanna (Marie) DUERINCK, 105j 3m 17d

° Zwijndrecht op 18-04-1896 † Zwijndrecht op 04-08-2001

Dochter van Petrus Franciscus en Ludovica Francisca Vernimmen

x Alfred Van Gremberghe

August DULLAERT, 100j 9m 15d

° Moerbeke op 24-07-1910 † Sint-Niklaas op 09-05-2011

Zoon van Albinus Edmondus en Marie Leonie Creve

x Martha Buysse

Cyriel DULLAERT, 104j 2m 2d

° Stekene op 05-02-1911 † Sint-Niklaas op 07-04-2015

Zoon van Eduard en Rosalia De Coninck

x Bertha Philomena Cyrilla Ferket

Maria Augustina (Gusta) DULLAERT, 101j 9m

° Sint-Niklaas op 17-07-1903 † Sint-Niklaas op 17-04-2005

Dochter van Gustavus Maria en Maria Ludovica Dhondt

x Jozef Loeman

Karel Reguul DURINCK, 100j 4m 10d

° Sinaai op 15-01-1905

† Sint-Niklaas op 25-05-2005

Zoon van Jozef en Monica Blanckaert

x Elisa Caeldries

Alicia Maria Francisca (zuster Alice) EECKELAERT, 101j 7m 22d

° Kallo op 21-03-1916

† Zwijndrecht op 12-11-2017

Dochter van Joannes Franciscus en Adelaida Maria Ludovica D'Olislager

Maria Theresia Leonia Josepha ELEWAUT, 101j 6m 17d

° Haasdonk op 25-09-1918

† Beveren Waas op 11-04-2020

Dochter van Alfred Jean Marie Ghislain en Marie Desirée Josephine Vermeulen

x Alfons Van Raemdonck

Jozef Frans ELSEN, 102j 2m 29d

° Rumst op 19-01-1920

† Zwijndrecht op 17-04-2022

Zoon van Petrus Frans en Maria Theresia De Wit

x An Jacob

Maria Francina FAUCOMPRET, 101j 5m 28d

° Boom op 13-03-1904

† Kruibeke op 10-09-2005

Dochter van Jozef Constantijn en Maria Celina Muyshondt

x Alfons Cop en Jan Claes

Josephina Cesarina FELIX, 101j 9m 25d

° Beveren Waas op 22-04-1895

† Grembergen op 16-02-1997

Dochter van Jozef Aloys en Maria Mathildis Audenaert

x Georges Strobbe

Leo Petrus FERKET, 101j 10m 26d

° Moerbeke Waas op 20-03-1908

† Moerbeke Waas op 15-02-2010

Zoon van Franciscus en Maria Sidonia Duerinck

x Martha De Coninck

Martha Wilhelmina Maria (zuster Denise) FONTEYN, 102j 10m 9d

° Den Haag NL op 01-03-1915

† Waasmunster op 10-01-2018

Dochter van Theophilus Ludovicus en Maria Joanna De Meulder

Maria Yvonne Ernestina FOUBERT, 101j 5m 16d

° Temse op 04-09-1910

† Steendorp op 20-02-2012

Dochter van Jan Ernest en Justina Riské

x Theophiel Huyben

Maria Nathalia GEERAERT, 104j 28d

° Oudegem op 29-12-1914

† Sint-Niklaas op 26-01-2019

Dochter van Charles Benedictus en Louise Clotilde Bogaert

x Cyriel Van Muylem

Martha Emma GEERINCK, 103j 5m 21d

° Lokeren op 12-11-1914

† Kortrijk op 03-05-2018

Dochter van Theophilus Franciscus en Madeleine Marie Louise Amanda Clementine Verstuyven
x Frans Huybrecht

Remi Albert GEERINCKX, 100j 13d

° Hamme op 15-02-1916

† Belsele op 28-02-2016

Zoon van Carolus en Leonia Van Couwenberghe
x Agnes Pauwels

Maria Catharina GELDTMEYER, 100j 2m 15d

° Kruibeke op 28-06-1804

† Burcht op 12-09-1904

Dochter van Joseph en Agnes De Cleen
x Martinus Cap

Marie Wilhelmine Delphine GELPKENS, 100j 14d

° Tienen op 25-03-1891

† Sint-Niklaas op 08-04-1991

Dochter van Pierre en Virginie Medaer
x Jan Genie

Elza Charlotta GILLIET, 103j 21d

° Sint-Amandsberg op 23-06-1901

† Lokeren op 14-07-2004

Dochter van Alphonsus en Palmyra Hofman
x Jozef Emiel Joris

Gabriella GILLIS, 104j 11m

° Doel op 02-01-1906

† Kieldrecht op 02-12-2010

Dochter van Mertinus en Maria Clotilda Leemans
x Jozef Van Puymbrouck

Louisa Maria Celina GODDAERT, 101j 22d

° Kieldrecht op 16-10-1905

† Deurne op 07-11-2006

Dochter van Alphonsius en Pharailda Martens
x Gustavus Theodorus Arens

Elisabeth Philomena (Liesbeth) GOOSSENS, 105j 9m 4d

° Nieuwkerken-Waas op 14-04-1916

† Nieuwkerken Waas op 18-01-2022

Dochter van Marie Mathilde Goossens
x Albert Lodewijk Vercauteren

Coleta Ludovica GOTTBURG, 103j 2m 7d

° Antwerpen op 06-05-1890

† Kruibeke op 13-07-1993

Dochter van Johan Frederik en Johanna Van Aken
x Adelson Foubert

Hortence GOVAERT, 104j 2d

° Beveren Waas op 05-05-1912

† Beveren Waas op 07-05-2016

Dochter van Amedé en Marie Leonie Van de Velde
x Jean Engels

Marie Elodie HAENTJENS, 102j 4m 27d

° Stekene op 01-02-1887 † Sint-Gillis Waas op 28-06-1989

Dochter van Augustinus en Maria Coleta Van Gaever

x Karel Schoenmaekers

Anna Mathildis Augusta HAEVERMANS, 100j 3m 16d

Geboren op 21-01-1901 † Stekene op 07-05-2001

x Karel Oscar Beirnaert

Imelda HEERWEGH, 100j 11m 12d

° Temse op 15-06-1921 † Temse op 27-05-2022

Dochter van Achiël en Irma De Strycker

x Kamiel Van Royen

Elisa Maria Alfons HEIRBAUT,

° Belsele op 31-05-1912 † in 2014

Begraafplaats Waasmunster Sombeke

Dochter van Carolus Ludovicus en Maria Eulalia Sidonia Piessens

x Maurice Peleman

Griselda Regina Maria HEIRMAN, 100j 3m 14d

° Moerbeke op 26-12-1911 † Sint-Niklaas op 09-04-2012

Dochter van Gustavus en Philomena De Waele

x Achilles Lauwers

Renata Mathilde HEMELAER, 100j 5m 11d

° Temse op 25-07-1906 † Temse op 05-01-2007

Dochter van Polydoor en Maria Ludovica Heirbaut

x Adolf Weemaes

Victoria (Toria Petrol) HEIRWEGH, 102j 2m 10d

° Kruikebeke op 24-10-1829 † Zwijndrecht op 03-01-1932

Dochter van Jan Francies en Sophia Brys

x David Hoogendorp en Karel Lodewijk De Jonghe

Johanna Seraphina HERMANS, 100j 9m

° Hontenisse NL op 23-05-1920 † Lokeren op 23-02-2021

Dochter van Petrus Jacobus Judocus en Johanna Antonia Maria Bouwens

Marie Louise Jeanne Anne HERNOULD, 100j 11m 17d

° Londen VK op 13-09-1917 † Antwerpen op 30-08-2018

Begraafplaats Melsele

Dochter van Eduard en Marie Louise Van Goey

x Albert Delacave

Jeanne Leonia HEYNDERICKX, 101j 3m 7d

° Sint-Niklaas op 05-05-1911 † Sint-Niklaas op 12-08-2012

Dochter van Franciscus Josephus Edmondus en Livina Rosalia Duymelinck

x Alfons De Meulenaer

Maria Theresia HEYNDERICKX, 100j 2m 21d

° Hingene op 03-01-1853 † Sint-Niklaas op 24-03-1953

Dochter van Petrus Joannes en Monica Josepha Cuyt

x Jan Alfons Kegels

Adolf Maria HEYNDRICKX, 100j 5m 23d

° Beveren Waas op 09-10-1911 † Beveren Waas op 01-04-2012

Zoon van Joannes Alphonsus en Maria Cesarina Maes

Yvonne Maria HEYNINCK, 100j 2d

° Sint-Niklaas op 02-04-1922 † Sint-Niklaas op 04-04-2022

Dochter van Franciscus Albertus en Maria Louisa Goeman

x René Vylgers

Josseé Anna Marie Antoinette (oma ponton) HEYRMAN, 107j 2m 30d

° Vinkt op 09-01-1909 † Antwerpen op 08-04-2016

Begraafplaats Zwijndrecht

Dochter van Petrus Franciscus en Anna Adellina Van Acoleyen

x Frans De Keuster

Maria Louisa (Wiske) HEYVAERT, 100j 11m 21d

° Wilmarsdonk op 15-05-1891 † Zwijndrecht op 06-05-1992

Dochter van Joannes en Maria Philomena Verhaegen

x Charles De Wilde

Wordt vervolgd ...

Foutje gezien, een aanvulling of iemand vergeten ? Laat het ons weten !

Agenda - En nog veel meer

Familiekunde Vlaanderen Land van Waas vzw

Het programma van onze activiteiten voor 2023 is afgewerkt en het nieuwe bestuur werkt aan een boeiend programma voor 2024. Zet de datum van **22 februari 2024** al vast op je kalender. Op die datum zal het nieuwe bestuur het programma 2024 aankondigen en zullen we samen op het nieuwe jaar van onze vereniging klinken.

Koepelvereniging Familiekunde Vlaanderen

Lidmaatschap vernieuwing: Vergeet niet om uw lidmaatschap te vernieuwen. Opgelet, de prijs is verhoogd naar € 40,00 om de verhoogde druk- en portkosten op te vangen. De prijzen voor buitenlands lidmaatschap stijgen in dezelfde mate. Kijk op de [koepelwebsite](#) voor details.

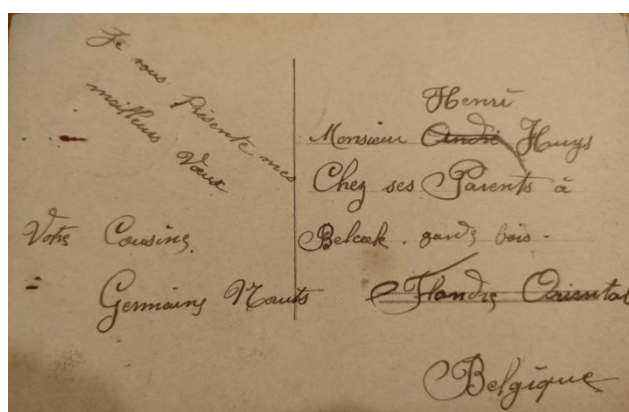
Je kan nog snel (tot 20 december) de lezersbevraging invullen via www.familiekunde-vlaanderen.be/lezersbevraging. Dat duurt maximaal 10 minuten.

Reacties op eerdere publicaties

Trees Onghena schrijft als reactie op het artikel “Herberg ‘De Jachthoorn’ en de familie Huys in Belsele, Kroniek van het Land van Waas, 51ste jaargang, nr. 2:

“ik heb nog iets gevonden ivm Andreas (Henri) Huys. Meer dan 10 jaar geleden heb ik, samen met Mageline, de schoondochter van Gust, de familie Huys overlopen.

Als namen geeft ze: Charles, Gust, Maria, Alfons, HENRI, Coleta, Hortence, Bernadette, Romanie, Marcel, Wieseken en Pol. Dus ook zij spreekt van Henri ipv Andreas. Tussen de postkaartjes kon ik ook een kaartje vinden, verstuurd naar Henri Huys (verstuurd door Charles Huys vanuit Dieppe).

Dus we mogen ervan uitgaan, al blijven de bronnen misschien nog een beetje vaag, dat Andreas wel degelijk Henri werd genoemd en dat het dus geen fout is van Omer Burm. Iedereen in het dorp zal André dus Henri genoemd hebben.”

Publiceren in onze Kroniek

De redactie ontvangt graag uw manuscripten ter publicatie. We verwijzen naar enkele richtlijnen in onze [kroniek 2021-02 \(maart 2021\)](#).

Neem contact op met de redactie: info@publicatie-landvanwaas.be